

C. H. P. Kurultayı'nın ikinci toplantısı; Parti encümenleri çalışıyor.

Yeni program taslağında da Partinin anayolu devrimcilik

Büyük Parti Kurultayı dün yeni programı konuştu;
Bay Recep Peker mühim beyanatta bulundu

Ankara, 13 (Kurun) — C. H. P. Büyük Kurultayı bugün Asbaşkan Bay Saffet Arıkanın başkanlığında toplandı; program taslağı görüşüldü.

Toplantı açılır açılmaz, Başkan, program müzakeresine geçileceğini bildirdi ve encümen mazbatasını okudu. Bundan sonra Parti Genel Sekreteri Bay Recep Peker programın ana hatları etrafında mühim beyanatta bulundu.

Kurultay yarın saat 10'da toplanacak, nizamname üzerinde konuşulacaktır.

Ankara — İstanbul telgraf hatlarında olan ve gece yarısından sonraya kadar düzeltilemeyen sakatlık dolayısıyla tamamını almak imkânını bulamadığımız Bay Recep Pekerin mühim beyanatının baş taraflarını bildiriyoruz:

Ankara: 13 (A.A.) — Bugün Cumhuriyet Halk Partisi büyük kurultayı Asbakan Saffet Arıkanın başkanlığında toplanarak, program taslağını müzakere etmiştir. Toplantı açılır açılmaz başkan program müzakeresine geçileceğini bildirmiş ve encümenin mazbatasını okunmuştur.

Bunu müteakip Parti Genel Sekreteri Recep Peker söz alarak programın ana hatları etrafında

Bay Recep Peker

şu beyanatta bulunmuştur:
Arkadaşlarım,
Partimizin doğuşu ve ilerleyişi,
(Devamı 9. cu sayıfada)

Şeh Saidin kardeşi

Affini istemek için
Ankara'ya da gitmiş!

Şeh Saidin kardeşi Tahir mahkeme huzurunda
— Yazısı ikinci sayıfada —

Balkan antantı konseyinin resmî bildiriği

Balkan antantı, kendi meşru menfaatleri gözetildiği takdirde İtalya-Fransa protokolünün gerçekleştirilmesine yardım edecek

Bükreş, 13 (A.A.) — Balkan antantı konseyi konferansı bugün öğleden sonra işlerini bitirmiştir. B. Titulesko, Tevfik Rüştü Aras, Maksimos ve Puriçin bir arada Kral Karol tarafından kabulünden sonra Balkan devletlerinin dört mümessili Dışarı İşleri Vekâletine gelmişler ve Balkan antantı konseyi baş-

kanı B. Titulesko etrafında meşlekdaşları olduğu halde aşağıdaki resmî bildiriği okumuştur:
Balkan antantı konseyi Bükreşte 10, 11 ve 13 Mayıs'ta Romanya Dışarı İşleri Bakanı B. Titulesko'nun başkanlığında yedi toplantı yapmıştır.

(Sonu 10. cü sayfa 3. cü sütununda)

Lehistanın ulusal kahramanı

Pilsudski 5 saat can çekiştikten sonra öldü

Mareşal, siyasî vasiyetname bıraktı

Bütün Polonya heyecan ve acı içinde; sokaklarda ağlayarak dolaşan erkekler ve kadınlar görülüyor

Mareşal Pilsudski

Varşova, 19 (A.A.) — Mareşal Pilsudski, beş saat can çekiştikten sonra dün akşam saat 21,45 de ordu genel müfettişliği merkezinde, bir üremi buhranı neticesinde ölmüştür. 68 yaşında olan Mareşal bir sene zarfında üç kriz geçirmişti.

Kendisini tedavi eden Viyanalı Vendenkamp ile Varşovalı profesör Stefanoviç, Mareşalin bir mide kanserinden mu-

tespit etmişlerdir. Bakanlar heyeti ile ordu müfettişleri ölünün başucunda idiler.

Henüz teyyüt etmeyen bir şayiye göre, Mareşal Pilsudski siyasal bir vasiyetname bırakmıştır.

Bakanlar heyeti, general Ritz Smigli'nin Mareşalin yerine ordu baş müfettişliğini üzerine almasını ve Sü bakanlığına da, Bakanlık

Mareşal Pilsudski'nin, memleketimizi ziyareti sırasında şehrimizde çekilmiş bir resmî

baş muavini general Kaspricki'nin vekâlet etmesini kararlaştırmıştır.

Mareşal Pilsudski, 1926 yılı Mayısın 12 nci gecesini yapılan taklîbi hükümet hâdisesinden tam dokuz yıl sonra ölmüştür.

Varşova, 13 (A.A.) — Mare-

(Sonu 10. cü sayfanın 1. cü sütununda)
Palonyanın kahramanı Mareşal Pilsudski kimidi?
(8 inci sayıfada)

CUMHURİYETÇİYİZ
MILLİYETÇİYİZ
HALKÇİYİZ
DEVLETÇİYİZ
LÂYİKİZ
INKILÂPÇİYİZ

Parti ve devlet

Cumhuriyet Halk Partisinin Büyük kongresi artık en hızlı çalışma günleri içindedir. Bu çalışmalar önümüzdeki şu birkaç gün içinde Büyük Türk ulusuna ve Türk devletine bugün üzerinde taşımakla onur bulduğu yüksek vasıflarını resmen de verecektir.

ASIM US

(Sonu 5. ci sayfanın 3. cü sütununda)

Dün verilen konser

Sovyet Rus sanatçıları dün akşam Şehir Tiyatrosunda bir konser daha verdiler. Bu konser fevkalâde alkış ve heyecanla karşılandı. Yukarıdaki resim sanatçılardan birkaçını dünkü konserde görüyorsunuz.

TEL YAZILARI

İtalya - Habeş Uymazlığı

Habeşistan Uluslar Kurumuna başvurdu

Fransayla İngiltere Roma hükümeti nezdinde bir teşebbüste bulunacaklar

Cenevre: 13 (A.A.) — Habeşistan hükümeti, Uluslar Kurumu genel kâtipliğine bir nota vermiştir. Habeşistan, bu notasında İtalya tarafından Habeşistan sınırında alınmış olan askerî tedbirleri açıklamakta ve müracaatın nazarı dikkate alınması için ayak diremektedir.

Londra: 13 (A.A.) — Taymis gazetesi yazıyor:

Fransa hükümeti 20 Mayıs'ta toplanacak olan Uluslar Kurumu konseyinde hazırlıklarını tamamlamış olarak bulunabilmek için Adisbaba hükümetine şimdiden bir uzlaşma komisyonu yapılmasını tavsiye maksadıyla İngiliz hükümetine başvurmuştur. İngiltere hükümeti bu önerileri iyi bir düşünce ile karşılamıştır. Genel durumun çok nezaketli ve tehlikeli olduğu ve ulusların buna karşı el vermiş birliği yapmaları gerektiği konusunda İtalyanın doğu Afrika meseleleri ile bu kadar uğraşması üzüne karşılanmaktadır.

B. Con Saymen, İtalyan sefiri B. Grandiyi kabul etmiştir.

Londra, 13 (A.A.) — Fransız ve İngiliz hükümetleri İtalyan — Habeş uymazlığının bir takım

kargaşalıklara sebebiyet vermesinin önüne geçmek amacıyla Roma hükümeti nezdinde dostça bir teşebbüste bulunacaklardır.

Bu teşebbüsün ereği Bay Musolinini Habeş İmparatorunun arzusunu yerine getirmeye meyil ettirmek olduğundan bu teşebbüsün evvelâ Adisbaba hükümeti nezdinde her hangi bir müdahalede bulunulması mevzuu bahis değildir.

Londrada Roma hükümetinin her iki tarafca onaylanmış karar hakem komisyonunun kurulmasını kolaylaştırması arzu edilmekte ve Habeşistan ile olan gerginliğin ortadan kalkması takdirinde İtalyanın Avrupadaki zorlukların çözülmesi için daha ziyade çalışmak imkânını elde edeceği söylenmektedir.

Paris: 13 (A.A.) — Debat gazetesinin Roma hususî muhabirinin yazdığına göre İtalyan Kamoyu - efkârı umumiyesi yağmur mevsimi biter bitmez doğu Afrikadan Süel hareketlerin büyük miyasta inkisafını beklemektedir.

Eylül ayma doğru Afrika ülkesinde süel hareketler yapılacaktır.

Bayram tatilleri

Ankara, 13 (Kurun) — Bayram tatilleri hakkındaki lâyiha Kamutaya geldi. Buna göre, milli bayram yalnız Cumhuriyetin ilanı günüdür. Her yerde devlet adına yapılacak merasim o gün yapılır.

Millî bayram 28 Birinci Teşrin öğleden başlar, 28, 30 günleri sürer. Merasim için Bakanlar Heyeti ayrıca bir şekil gösterecektir.

Umumi tatil günleri şunlardır: 30 Ağustos, İkincikânunun birinci günü, 1 Mayıs, 3 gün Şeker bayramı dört gün Kurban bayramı. Bu tatillerle milli bayramın 28 ve 30 Birinciteşrin günlerinde hususî yerlerin kapanması mecburi değil dir.

Hafta tatili cumartesi günü saat 13 den başlar, pazar akşamına kadar sürer.

Dil Cemiyeti Genel Sekreterliğinin bildiriği

Ankara, 13 (A.A.) — Dil Cemiyeti Genel sekreterliğinden:

Şu sırada Ankarada bulunan gazete ve mecmua sahipleri kendi aralarında toplanarak günün başlıca devrim işi olan dil meselesinde birlikte ve aşağıda gösterildiği üzere hareket etmeye karar vermişlerdir:

1 — Dil Cemiyeti klayuz komisyonu tarafından gazete ve mecmua adreslerine hergün beşer kelimele bir liste gönderilecek ve bu listedeki kelimelerin kullanış tarzı misallerle izah edilecektir.

2 — Gazete ve mecmualar, kendi türkçeleştirme çalışmalarına ayrıca devam etmekle beraber, o günden sonra bu listelerdeki kelimelerin osmanlıcalarını bir daha kullanmayacaklardır. Yazı işleri direktörleri ile düzeltme şefleri gazete ve mecmualara gelen yazılardaki osmanlıca kelimeleri listelere göre değiştirecek veya yazıcılarına değiştireceklerdir.

3 — Bu karar sureti Dil Cemiyeti tarafından toplantıda bulunmayan gazete ve mecmua sahipleri ne de gönderilerek imzaları rica edilecektir.

Midilli asileri

Atina, 13 (Kurun) — Midilli âsilerini muhakeme etmekte olan Atina harp divanı kararını vermiştir. Bu karar mucibince Adalar livası kumandanı General Gulianos beş sene, Midilli politikacıları da birer sene diğerleri daha hafif hapis cezalarına mahkûm edilmişlerdir.

Laval Moskovada

Moskova, 13 (A.A.) — Bay Laval, Sımr istasyonu olan Nekorloe'ye gelmiş, orada Fransız elçisi Bay Alfani ile Litvinofun bir mümessili tarafından karşılanmıştır. İstasyon Fransız ve Sovyet bayraklarıyla donatılmıştır.

Kendi duyularımız

İhtiyat zabitleri kanununun da yapılan değişiklik

Ankara 12 (Kurun) — İhtiyat zabitleri, memurları kanununda Millî Müdafaa encümeninin yaptığı tadile göre her sene yapılan son yoklama neticesinde asker edilenlerden tam devreli lise, yüksek derecede meslek mekteplerinden mzun bulunanlar ihtiyat zabiti yetiştirilmek üzere tahsillerinin nevine, kabiliyetlerine göre Müdafaa Bakanlığınca muhtelif sınıflara ayrılırlar. Bunlardan "Tüccar, kaptan ve çarkçı,, mektebinden çıkanlar bahriye emrine verilir.

Askerî ehliyetnameyi haiz olup olmadıklarına göre aşağıdaki müddetlerle talim ve tahsile tâbi tutulurlar.

(Hizmet müddetleri mezun buldukları mektebe nisbetle değil, ibraz ettikleri askerî ehliyetnamesinin derecesine göredir.)

6 Ay kıt'a, 6 ay mektep, 6 ay zabıt vekilliği: Askerî ehliyetnamesi bulunmayanlar için, 4 ay kıt'a 6 ay mektep. 6 ay zabıt vekilliği: Askerî ehliyetnamesi olup tam ehliyetnamesi olmayanlar için, 2 ay kıt'a, 6 ay mektep, 6 ay zabıt vekilliği: Orta ehliyetnamesi olanlar için. 1 ay kıt'a, 6 ay mektep, 6 ay zabıt vekilliği: Yüksek mektep mezunlarından askerî ehliyetnamesi olanlar için, bunlardan kıt'a hizmeti yapan ve yüksek ehliyetnameyi haiz olan tabip, baytarlar

kâmilten, kimyager, eczacı ve dişçilerin en liyakatlılarından ihtiyaca göre müdafaaaya, lüzum görülecek miktarı tercihan mekteplerine, askerî sıhhi müesseselere; sınaî kimyagerler, makine mühendislerinden lüzum görülecek miktarı imalâtı harbiye, ihtiyacı fazla sınıfları ihtiyat zabitan mekteplerinde altı aylık tahsil hizmetine tâbi tutulurlar. Bunlardan tabip, kimyager, eczacı, dişçi ve baytarlar kendi tabikat mekteplerinde, sıhhi müesseselerde altı aylık hizmete tâbi tutulurlar. Nihayet zabıt vekili nasbedilirler. 6 aylık hizmet sonunda iktidarsızlıkları anlaşılmalara çavuş rütbesile kıtalara gönderilirler. İktidarları tasdik edilenler ihtiyat zabıt vekili nasbedilirler. Altı ay daha hizmet görürler; ihtiyat mülâzim nasbolunurlar. Muvaffakiyet gösteremiyenler üç ay daha istihdam olunarak yetiştirilir. Liyakat gösterenler mülâzimlikle, gösteremiyenler zabıt vekilliği ile terhis olunurlar.

Askerî lise mezunlarından yabancı memlekelerde askerî mühendis, fen memuru yetiştirilmek üzere seçilenler iki ay hazırlık kıtasında hizmetten, sınıflarile alâkadar askerî fabrikalar ve müesseselerde on ay çalıştıktan sonra liyakat kifayeti tasdik olunanlar ihtiyat zabıt vekili nasbedilirler.

Posta Telgraf lâyihası Kamutayda

Ankara, 13 (Kurun) — Posta, telgraf, telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine ait lâyiha Kamutaya geldi. Buna göre idare hükmi şahsiyeti haiz bulunacak, mülhak bütçesi olacaktır. İdarede, umumî müdürün emrinde ihtisas şubeleri reisi, yüksek fen heyeti, teftiş heyeti, umumî müdürlük kalemi, posta muamelât, levazım, hukuk müşavirliği bulunacaktır. İşlerinin nazımlığını ihtisas şubeleri reisi yapacaktır.

Merkezde bir idare encümeni bulunacak, bu bütün posta muamelâtına bakacaktır. İdarede vazife alan âmir ve memurların barmdeki dereceleri şöyle olacaktır:

Umumî müdür ikinci derece, umum müdür muavinleri üçüncü derece, ihtisas şubesi, fen heyeti azaları dördüncü derece, müfettişler 4 - 9 uncu derece, müfettiş muavinleri 10 uncu derece, vilâyet müdürleri beş sınıf üzerinden 4 - 9 uncu derece, merkez müdürleri dört sınıf üzerinden 6 - 9 uncu derece, mühendis fen müfettişleri 6ncı derece, yalnız fen müfettişleri üç sınıf üzerinden 7 - 9 uncu derece, hat makinistleri 9 - 10 uncu derece, şefler üç sınıf üzerinden 10 - 12 nci derece.

En küçük memurun aslı maası 10 liradan başlar, 16, 17,5, 20 liraya kadar çıkıyor.

Merkez bankası

Ankara, 13 (Kurun) — Türkiye Merkez Bankası kanununun 40 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kamutaya bir lâyiha verildi. Buna göre, banka devlet, vilâyet ve belediyelerin borsada kote edilmiş tahvillerine mukabil azamî yüzde 80 nisbetinde ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil de azamî yüzde 70 nisbetinde 3 ay vadeyle avans verebilir. Banka, bu tahvillere hazine bonoları mukabilinde vadesi ve faiz nisbeti hazine ile banka idare meclisi arasında takarrür ettirmek ve 1934 senesi nihayetine kadar itfa edilen yüzde 1 faizli hazine bonolarını yüzde 80 i nisbe

Posta Telgraf Umum Müdürlüğünün bütçe açığı

Ankara, 13 (Kurun) — Posta Telgraf umum müdürlüğünün bütçe açığını karşılamak üzere 1935 yılında 200 bin liralık bir istikraz yapması için Bayındırlık Bakanlığına salâhiyet verildi.

tinde olmak üzere maliye hazinesine avans verebilir.

Bu muameleler mukabilinde emisyon yapabilirse de bu emisyon miktarı asıl kanunun 5 inci maddesinin son fıkrasında yazılı hazine borcuna mahsup edilmiş miktarı geçemez.

Şeyh Saidin kardeşi

Affini istemek için Ankarayade gitmiş!

Sark vilâyetlerindeki isyandan dolayı istiklâl mahkemesi tarafından idama mahkûm edilerek asılan Şeyh Saidin Malkarada otmaya mahkûm edilen kardeşi Tahirin İstanbulda yakalanıp mahkemesi yapıldığını ve Malkaraya gönderilmek üzere Emniyet müdürlüğüne verildiğini yazmıştı.

Tahirin İstanbuldan evvel Ankaraya da gittiği anlaşılmıştır. Bu seyahatlarında kendi nüfus tezkeresini tahrif etmekle beraber, ayrıca sahte bir nüfus tezkeresi daha taşıyan Tahir, İstanbulda bir kaç otel değiştirdikten sonra yakalanmıştır.

Ankaraya niçin gittiğini Şeyh Saidin kardeşi şöyle anlatmıştır:

— "İsyandan sonra Malkarada oturuyordum. O zamandanberi orada idim. Hastalandım. Tedavim için başka bir yere nakledilmemi istedim. Muvaffak olamadım. Nihayet kırk gün evvel çıktım. Ankaraya gittim. Affımı istiyecektim. Daha önce bir avukatla konuştum. O bana:

— Bu, idarî bir iştir. Beyhude müracaat etme. İsteddiğin olmaz dedi. Ben de orada on gün kaldıktan sonra döndüm. Tedavi edilecektim. Yakaladılar.,,

Tahirin üzerinde on bir altın lira ile bir tabanca fişegi, iki ecnebi

gümüşü iki de nüfus tezkeresi bulunmuştur.

Tahirin, İstanbula geldikten sonra dört gün Ferah otelinde, iki gece Mahmudiye otelinde, bir gece de Trabzon - Erzurum otelinde kaldığını yazmıştı.

Dün bir muharririmize Tahirin kaldığı otellerden, Çemberlitaştaki Mahmudiye oteli sahibi Bay Mükrimin şunları söylemiştir:

— "Otelimize otuz nisan'da geldi, iki mayısta gitti. Bize Arif adı ile müracaat etti. Nüfus tezkeresi de Arif adlı idi. Geldiği gün yanında bir de küfeci vardı. Ben küfeciyi tanımyordum. İki gece, gecesi altmış kuruştan kaldı. Giderken yüz yirmi kuruş verdi. Burada kalırken ziyaretçisi falan yoktu. Gündüzleri bazan otelin önünde otururdu.,,

— İstanbula niçin geldiğini söylemedi mi?

— "Her misafire sorar ve sebebini defterimize yazarız. Arife de sormuştuk. Midemi tedavi ettireceğim demişti. Giderken Bursaya gideceğim diye çıktı.,,

Tahir, dün Emniyet Müdürlüğü birinci şubesinde sorguya çekilmiştir. İkamete memur edildiği Malkaraya gönderilmek üzeredir.

Nüfus kâğıdını tahrif ve sahte nüfus tezkeresi kullanmaktan, gideceği yerde muhakeme edilecektir.

Dil işleri

Kılavuz için dersler

Tüze = Adalet
Tüzel = Adli
Sosyal = İçtimai

Orhon antlarında tüz âdil anlamına gelir. Kılavuzda adalet karşılığı bu kökten alınmıştır: Tüze!

Kamalizmin de düşündüğü bir sosyal tüze vardır: Bunun ne olduğunu anlamak için Parti programına bakınız.

Cumhuriyetin ilk işlerinden biri, Tüzel usulleri kolaylaştırmak ve kısalttırmak olmuştur.

Eşit = Müsavi
Eşitlik = Müsavat
Özgen = Hür
Özgenlik = Hürriyet
Özgür = Serbest
Bölge = Mıntaka

Tüze kelimesini duyduğunuzda, Fransız büyük devriminin dört sözü hatırlanmalıdır: Hürriyet, müsavat, adalet, uhuvvet!

Ne soğuk klişeler diyeceksiniz. Özgür, eşitlik, tüze ve kardeşlik!

Bu arapçalar arasında hür ve hürriyet de türkçedirler: Fakat, her şey gibi kelimenin tazesini kullanmak insanın hoşuna gider.

Serbest kelimesinin karşılığı özgürdür.

Eski serbest mıntaka'ya şimdi özgür - bölge diyebiliriz. Burada özgün kelimesini kullanamayız. Bu, yeni türkçemizin bir zenginliği olacaktır.

"Bütün yurddaşlar, kanun kardeşler, özgün ve eşitler." Bu bulmuyor musunuz?

Ademi = sızlık, mazlık, sızmaz,

Gayri = Yad..

Bu ekler karşılırken, Türk eklerinin ve fiillerinin zenginliği göz alır. Şu gayri kabili tahammül sözünün türkçesine bakınız: Çekilmez!

"Bugün demokrasileri sarsan sebeplerden biri dursuzluk'tur." Cümlesinde dursuzluk eski ademi istikrar'ın karşılığıdır.

Mesuliyetsizlik ile ademi mesuliyet birbirinden ayrıdır. Birini türkçede sorumsuzluk, ötekini sorulmazlık diye karşılıyoruz.

Ademi imkân için imkânsızlık diyebileceğiniz gibi, olamazlık kelimesini de kullanabilirsiniz: "Ben bu işte olamazlık görmüyorum!". Belki bazı yerlerde olamazlık fikri daha iyi belirtir.

(Sonu 4. cü sayfanın 1. ci sütununda)

Mide, Barsak ve karaciğer rahatsızlıklarına AFYONKARAHISAR Madensuyu

ŞEHİRDE

Ortamekteplerde imtihan

Kültür müdürü, imtihanların nasıl yapılacağını anlatıyor, telâş edilecek vaziyet olmadığını söylüyor

Orta okula ve liselerde imtihan hazırlıkları bitmiş ve mümeyyizler tayin edilmiştir. Dün okula müdürleri Kültür müdürlüğünde son bir toplantı yaparak imtihan cetvel ve listelerini karşılaştırmışlardır.

İmtihan işleri etrafında İstanbul kültür işleri müdürü Bay Mehmet Emin bir muharririmize şunları söylemiştir:

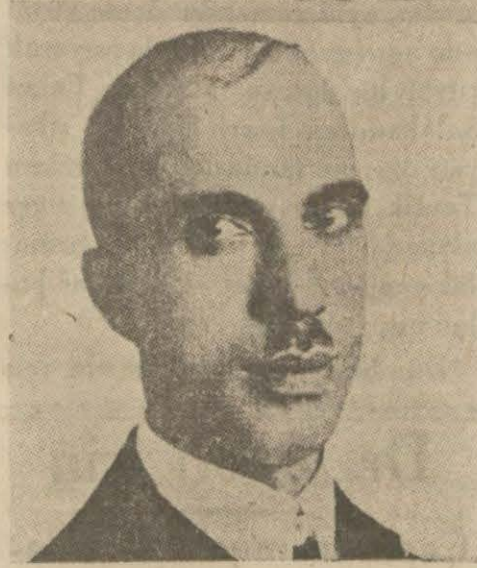
"— Her yıl olduğu gibi bu yıl da imtihan yapılıyor. Yalnız bu yılın imtihanları yeni yoklama talimatnamesine göre yapılacaktır. Yeni talimatnamede çocukları ve velileri telâşa düşürecek hiçbir vaziyet yoktur.

Talimatnamenin tatbiki hazırlıkları bitmiştir. Bu hususta hiçbir zorluk görülüyor.

Orta tedrisat müesseselerinde yeni talimatnameye göre iki yazılı, bir sözlü yoklama yapılır. Birinci yazılı yoklama yılbaşında yapılır. İkinci yoklamaya da Cumartesi günü başlandı. Bu da aynı yılın yirmi beşine kadar bitecektir.

Lise ve orta okulların son sınavlarında bir yazılı yoklama vardır. Diğer sınıflarda iki yazılı yoklamanın mecmuu sekiz tutar. Eski gibi olduğu gibi talebe şimdi de sınav atlayabilecektir. Yalnız bu sınav müallim tarafından talebe son bir kanaat yoklamasına tabi tutulurdu. Şimdi de kanat yoklaması yapılacak ve yoklamada iki mümeyyiz bulunacaktır.

Buna sözlü yoklama diyoruz. Bu yoklamalarda talebenin aleyhine hiçbir şey yoktur. Sözlü yoklama on Haziranda başlayacak ve

Kültür Müdürü Bay Mehmet Emin yirmi beş Haziranda bitecektir.

Lise ve orta okulların son sınavlarına gelince: Bunlarda evvelce bir yazılı yoklama yapılmıştı. Şimdi de bir sözlü yoklama yapılacaktır ve bu yoklamalarda iki mümeyyiz bulunacaktır. Bunlar da bir Haziran ile on beş Haziran arasında yapılacaktır. Bu imtihana okulu bitirme imtihanı denmektedir.

Liseyi bitirenler Üniversiteye girmek isteyen talebe, Üniversitenin hangi fakültesine girmek isterse o fakültede okunan derslerden bir olgunluk imtihanı geçireceklerdir.

Okula yetişmezse yarım tedrisat yapılacak

Kültür Bakanlığı tarafından mecburi tahsil çağında bulunan çocuklar sayısının bütün nüfus müdürlüklerinden istendiğini yazmıştık. Önümüzdeki yılda tahsil çağında bulunan çocuklardan hiç birinin okulasız kalmaması i-

çin bazı tedbirler almaktadır. Şehrimizde yeniden birçok semtlerde okullar açılacaktır. Açılacak okullar yetmediği takdirde şimdi yapıldığı gibi birçok okullardan yarım tedrisat usulü konacaktır.

Bir kısım talebe için de öğleden sonra dört saat ders verilerek suretile hem okula binasından, lüvazımından ve hocalarından ikimislili randıman almak kabil olacaktır.

Bu şekil kabul edilirse ilk okula hocaları günde sekiz saat ders yapacaklardır.

FEN FAKÜLTESİNDE — Peşe'in sınıfının imtihan programı hazırlanmıştır. Yeni yeni programa göre fakülte talebesi A. B. C. kurlarına ayrılmıştır.

Her kurun imtihan günleri bütün talebeye bildirilmiştir.

İmtihanlar bir Haziranda başlayacak ve yirmi yedi Haziranda bitecektir.

ROMA HUKUKU — Hukuk Fakültesinin ikinci sınıfta esas programa ilâveten okutulmakta olan Roma Hukuku dersinin imtihanı dün Üniversite konferans salonunda yazılı olarak yapılmış ve üç saatten fazla sürmüştür.

DİL KURLARINDA — Üniversitede yabancı dil okulasını Fransızca A kurlarında okuyan altı yüzden fazla talebenin imtihanı dün Üniversite konferans salonunda yazılı olarak yapılmıştır. Yarı da İngilizce ve Almanca imtihanlarına başlanacaktır. Yazılı imtihanlara girmiyen talebe sözlü imtihanlara alınmayacaktır.

Muvazaalı şeker kaçırmak suçundan bazı tacirler tevkif edildiler

Bundan bir müddet evvel memleketimize muvazaalı bir surette Bulgar şekerini kaçırmaktan suçlu olarak gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından yakalanan, tanınmış tacirlerden Selâhattin Rifat, Burhanettin, Galip ve yedi muhacirin sorguları yapılmış; fezlekeleri sekizinci ihtisas mahkemesine verilmişti.

Sorgu hâkimliği, araştırmalarını bitirmiş ve Selâhattin Rifat ile komisyoncu Husamettinin tevkiflerine ve hepsinin 1918 numaralı kanunun 27 nci maddesi mucibin-

ce cezalandırılması lâzım geldiğine karar vermiştir.

Bu kararnameye göre yedi muhacir serbest bırakılmış ve suçlu görülmemişlerdir.

Tevkif kararı üzerine Selâhattin Rifat ve komisyoncu Husamettin derhal yakalanmışlardır. Dün de Galip ile Burhan da tevkif edilmişler ve bir sivil memurla tevkifhaneye gönderilmişlerdir.

Daima iyiye, doğruya, güzele...

İlk tevkif kararı alan komisyoncu Husamettinin adı, ilk araştırmalarda göze çarpmıyordu. Fakat sorgu hâkimliği kendisinin suçlu olduğunu görmüştür.

Husamettin, Kara Bekir ve arkadaşlarının duruşmasında pek mühim meselelere temas etmişti.

Kaçak suretiyle Bulgaristandan memleketimize 321 ton Bulgar şekerini sokulmuştur. Şekerin kilosu 40 kuruştan satıldığına göre suçlulardan 385.200 lira gümrük cezası alınması lâzım gelmektedir.

Duruşmalarına yakında başlanacaktır.

SANAT

Dün verilen konser

Şehrimizdeki Sovyet sanatkarları dün ikinci umumî konserlerini Fransız tiyatrosunda verdiler ve fevkalâde alkışlandılar.

Dünkü konser de radyo ile neşredilmiş ve bu suretle tiyatrodaki bulunmayanlar da şehrin her yerinde çalınan ve söylenen parçaları zevkle dinlemişlerdir.

Dünkü konserde memleketimizin musiki sanatkarlarından birçoğu, Sovyet elçiliği erkânı, yerli ve ecnebi gazeteciler de bulunuyordu.

Bu akşam şehrimizdeki Sovyet genel konsolosluğunda Sovyet sanatçılarının iştirakiyle müziksel bir süvare verilecektir. Süvareye şehrimizdeki hükümet erkânı ve birçok tanınmış zatlar ve siyasi mahafil çağırılmıştır.

Bir Çek San'atkârı

Konservatuvar Orkestrasının Bir Konserini İdare Edecek

Çekoslovak sanatkarlarından Vulach - Kurtickz İstanbul Konservatuvar orkestrasını bir konser için idare etmek arzusunda bulunmuş, bu arzusu kabul edilerek kendisi çağırılmıştır.

23 Mayıs perşembe günü bir konser verilecek ve bunu Çekoslovakyalı sanatkar idare edecektir.

Sovyet Rusyaya Gidecek San'atkârlarımız Orada Konserler Verecekler

Konservatuvar müallimlerinden bir grup Haziran ortalarında Sovyet Rusyaya çağırılmıştır. Bu seyahat Birinciteşrine kalmıştır. Müallimlerin beş ay sonraki seyahatleri şehrimizde bulunan Sovyet sanatkarlarına bir iadei ziyaret şeklinde olacak, birkaç şehirde konserler verilecektir.

Liman umum müdürlüğüde

Liman Umum Müdürü Bay Ali Rıza Çevik, Ankarada idarenin bütçesi işle meşgul olmakta idi. İdarenin bütçesi tasdik edilmiştir. Bu bütçe hemen hemen eskisinin aynıdır.

Yeni kuruluş zamanındanberi açık bulunan Umum Müdür muavinliğine Bay Hamit Saracoğlu tayin edilmiştir. Kendisi evvelce şirkette mürakipti.

Gayrimübadil bonoları

Gayri mübadil bonoları on yedi buçuk nisbetine kadar düştüğü için gayri mübadiller Ankara Finans Bakanlığına bir müracaatta bulunmuşlardır. Bu müracaatların da firari mallarının satışının tanzimini dilemektedirler. Satış için muayyen bir zaman istenilmektedir. Şimdi yüksek fiyatta ve pek az mal piyasaya çıkarılmaktadır.

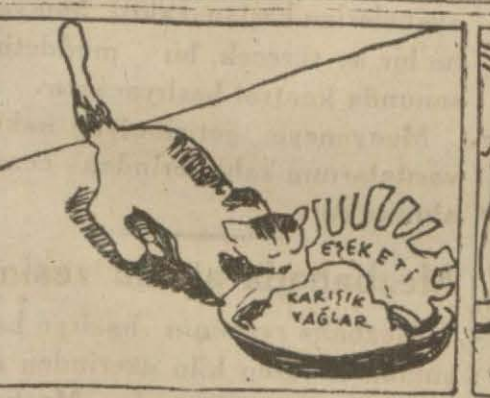
— Merak bu ya, Bay Gülüm..! Acaba hayvanlar içinde en talihlisi hangisidir, diye düşünüyorum ve bir türlü...

Bay Gülüm — İstanbul için hiç şüphesiz "kedi", dir dostum. — ...?

— Hiç değilse malın halisini burnuyla alıyabiliyor...

— Yerken gözlerini kapadığı için yediklerinin ne nesne şeyler olduğunu görmüyor ve...

— Zıplıyarak canını kurtarabiliyor!

Kılavuz için dersler

(Başarılı 3 cü sayıfada)

Gayri kat'i kılavuzda kesinsiz diye karşılanmıştır. Kesin "kat'i", demektir.

Fakat en büyük kazancımız "yad,, önekini buluşumuzdur. U-lusal'ın milli demek olduğunu bilirsiniz: Şimdi gayri milli demeye kalkışınız, duraltıyacaksınız. Ya-dulusal şekli bizi bu zorluktan kurtarmıştır. Gerçi siz, konuşurken, "ulusal olmıyan,, "ulusçuluğa uygun olmıyan,, der, işin içinden çıkabilirsiniz: Fakat bu şekle ihtiyaç gösteren binlerce terim yolunuzu beklemektedir.

Böyle öneklerle hiçbir dilde, boyuna konuşma kelimesi yapılmaz: Ancak yapılmış olan terimlerden lâzım olanı konuşma diline klise olarak geçer.

Fransızca inter'in yerini tutan arsi öneki ile arsulusal kelimesi yapılmıyandı, internasyonal olduğu gibi dilimize girecekti. Şimdi yeni terimin ne kadar kolaylıkla kullanılmakta olduğuna dikkat ediniz.

Gene bu arsi olmasaydı, arsi-balkanik yerine beynelmülebalkaniye mi diyecektik?

Bu misallerde bir takım yeni kelimeler geçti. Onları sıralayım:

Kati = Kesin
Gayri kati = Kesinsiz
Bejne = Arsi (inter)
Beynelmülel = Arsulusal
Dursuzluk = Adcmi istikrar
Durluk = istikrar
Tebarüz ettirmek = Belirtmek
İstilah = Terim.

— ULUS —

Kâğıthane deresi kıyılarındaki kahveler

Kâğıthanedeki dere kenarı her yıl müzayedeye çıkarılır ve burada bu yıl zarfında kahve kurmak, öte beri satmak artırım üzerinde kalır. Milli Emlâk Müdürlüğünce bu sene de derenin kenarı müzayedeye çıkarılmış, istenen fazla olduğu iddiasıyla talip çıkmamıştır. Bunun üzerine Hidrellez günü Kâğıthaneye giden satıcılar alışveriş etmekten menedildikleri gibi dere kenarında da kimse kahve, çay pişirip satamamıştır. İkinci müzayedede de bir talip çıkmıştır. Birkaç gündülden beri dere kenarına kahveler kurulmaktadır. Seyyar satıcılar da dere kenarını kiraltıyan adama ücret vererek satış yapmaya başlamışlardır. Bu suretle Kâğıthaneye gidenlerin şikâyeti ortadan kalkmıştır.

Belediyenin davaları

Belediye hukuk müdür muavini Bay Eşref belediyenin bazı davalarını takip etmek üzere Ankara'ya gitmiştir. Bu arada Karagöz-yan yetimhanesi tarafından belediye aleyhine açılan davayı da Devlet Şûrasında takip edecektir. Bu yetimhane, belediyeye temizlik ve aydınlatma resimlerini vermemek istemektedir.

Bu gece nöbetçi eczaneler

Samatya'da: T. Ofilos, Fenerde: E. Milyadi, Şehzade başında: Asaf, Şehreminde: Nazım, Karagümrükte: Arif, Aksaray'da: K. Nuri, Divanyolunda: E. Sat, Beşiktaş'da: Ali Rıza, Kumkapıda: Belkis, Küçük pazarda: Hüseyin Hüsnü, Sirkeci'de: Beşir Kemal, Galatada: Hidayet, Beyoğlunda: Kanzuk, Güneş, Pangaltıda: Karekin Kökciyan, Kurtuluş'ta: Necip Ekrem, Kasımpaşada: Yeni Turan, Halıcıoğlunda: Yeni Türkiye,

ŞEHİRDE

"Domuz yerine adam öldürmüşüm!,"

Paşamandıra koruluğunda işlenen cinayetin muhakemesine dün başlandı

Beykoz civarında Paşamandıra köyü koruluğunda işlenen bir cinayetin muhakemesi, İstanbul ağır ceza mahkemesinde dün öğleden sonra başlamıştır.

Suçlu yerinde bulunan, korucu Pomak Mustafadır. Bu korucu, köylülerden Salâhaddin muhtelif vakalar dolayısıyla eskiden beri beslediği intikam duygusunun tesiri altında çiftle ile öldürmekten suçludur. Mevkuf olmıyarak muhakeme edilen çoban Kâzımla arabacı Feyzi de, suç delilini ortadan kaldırış yolu yardımıyla suçlu bulunuyorlar. Muhakeme kararnamesinde yazılanlara göre, Pomak Mustafa, ay ışığında yedi metreden Salâhaddin'i vurmuş, sonra çiftliğe dönerek Kâzımla Feyziyi uyandırmış. Kanlı işi onlara anlatmış. Birlikte cesedi çu-

vala koyup tellerle sınırsız bağlamışlar, aynı zamanda içine yirmi kilo ağırlığında bir taş da koyarak çuvalı bir dereye atmışlar. Fakat Salâhaddin'in karısı Seherin şikâyeti üzerine jandarma kumandanı Tevfik, başçavuş Mustafa ve diğer alâkadarlar tarafından araştırmalar yapılmış, ceset ve suçlular bulunmuş.

Dün başlayan muhakemede, reis

Dr. Sabri için

Çapa kız muallim okulunda dünkü toplantı

Dün Çapa Kız Muallim okulunda doktor Sabrinin resmi kütüphaneye asılmış ve bu münasebetle arkadaşlarıyla talebeler toplanarak rahmetliyi gözyaşlarıyla anmışlardır.

İlk önce okulun müdürü Bayan Tezer, doktor Sabrinin büyük varlığını kaybetmenin acısını anlatmış ve yuvanın bu ayrılıştan duyduğu ıstırapı söylemiştir. Bayan Tezer on sekiz yıl bu çatının altında yorgun, hasta, bitkin doktorun nasıl çalıştığını kısa fakat içli ve güzel bir söylev de toplandıktan sonra sözü merhumun eski arkadaşlarından Darüşşafa müdürü Bay Kâmiye bırakmıştır.

Bay Kâmi, çocuk Sabri, ülkücü Sabri, Sürgün Sabri ve nihayet ihtilâlcilikten terbiyeciliğe geçen Sabriyi söylemiş tarihçi Bay İhsan Şerif ve gene muallim Bay Kemal Emin de bu büyük adama ait hatıralarını anlatmışlardır.

Kimya doçenti Bayan "Remziye,, Üzgen ve yas sesi yapan bir kudretle doktor Sabrinin ilk dersinden konuşarak, hocalığını tahlil etmiş, insanlığın ve yurda karşı duyduğu ölçsüz sevginin bu büyük adamdan nasıl bir ışık gibi sızarak etrafına dağıldığını anlatmıştır. Bundan sonra konferans salonundan kütüphaneye geçilmiş, talebenin ve arkadaşlarının derin ve saygılı susuşu içinde doktorun resmi yükselirken, Çapa en manalı ve en çarpıntılı bir gününü yaşamıştır.

Polis haberleri:

YÜRÜKEN DÜŞTÜ — Unkapanında oturan seyyar küfeci Cafer sırtındaki yükü yürürken ayağı kayarak düşmüş, yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

SARHOŞUN SİGARASI — Yüksek kaldırımında Tekirdağ otelinde yatan Zeki sarhoş olarak yatağına girmiş, uykuya dalmış, elindeki sigaradan yatak ve tutuşmuş. da çubuk uyanmıştır. İtfaiye gelmeden yangın söndürülmüştür.

ARABA ÇARPMASI — Karagümrükte oturan Osman oğlu Yaşara bir araba çarpmış, ayağını kırmıştır. Çocuk hastahaneye kaldırılmıştır.

KIRI ÇİÇEKLER — Beyoğlunda Çiçekçi sokağında oturan Olena pencere camlarını silerken cam kırılmış, parçaları ayağına batarak yaralanmıştır.

DEMİRLİ KUTLU VAPURUNDA TAYFA — Eyüp çarşısına ambar kapısını açarken düşmüş, ayağı kırılmış, Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Kemal tarafından sorguya çekilen Pomak Mustafa, şöyle ifade verdi:

— Gece ay kavuşmak üzere idi: Korulukda, çalılar arasında bir hüpşürtü işittim. Bir karaltı seçtim. Domuz sanarak beşli kırma ile bir fişek attım. "Of,, diye bir ses aksetti. Baktım, domuz yerine adam öldürmüşüm. Şaşırđım, hemen gittim, Kâzımla Feyziyi uyandırdım. Hep beraber cesedi ortadan kaldırdık, dereye attık.

— Salâhaddinle aranızda husumet varmış?

— Yoktu. Aramız, kardeşten daha ziyade iyi idi. Hiç bir husumetimiz yoktu.

Diğer suçlular da, cesedi Pomak Mustafanın zorile dereye attıklarını söylediler. Sonra şahitler dinlenildi ve muhakeme başka şahitlerin çağırılmasına kaldı.

Şüpheli bir yangın

Kasap çayırındaki mandra nasıl yandı?

Sarıyer jandarma kumandanlığı Kilyosa yakın bir yerde bir mandra yangınına el koymuştur. Kilyosa yakın Kasap çayırı mevkiindeki büyük bir mandra evvelki gece saat on ikide tamamen yanmıştır. Doktor Bay Nafizle Melik Kâhya isiminde birisinin ortaklaşa sahip buldukları bu mandradan yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılammıştır. Söylendiğine göre bir müddet evvel doktorla Melik Kâhya arasında ihtilâf çıkmış, bunun üzerine de Melik Kâhya kendisine ait koyunları alarak gitmiştir. Melik Kâhya ile bazı kimselerin ifadeleri alınmaktadır.

İş Bankasında

Dün şehrimize gelen, İş Bankası, Umum müdürü Bay Muammer Eriş bankada bazı işlerle meşgul olmuş ve başkanlığında şubeler müdürleri toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıda İş Limitet direktörü Bay Bedri Nedim de bulunmuştur.

Bay Muammerin çarşamba günü gideceği söylenmektedir.

İstatistik sergisi

Belediye istatistik şubesi tarafından sonbaharda Üniversite konferans salonunda şehir istatistiklerinden mürekkep bir sergi açılacaktır. Bu sergide on iki sene zarfında şehirdeki bütün hareketler, çalışmalar mücessem şekillerle tablolarla canlı bir şekilde gösterilecektir.

Türkiyede ilk defa olarak açılacak olan bu istatistik sergisinin fevkalâde olması için çalışılmaktadır.

Hapisanede kıymetli bir Tevrat bulundu

Hapishanenin bir köşesinde bulunan eski bir Tevrat, dün müdde-i umumiliğe getirilmiş, tetkik edilmiştir. Mühassıslar, bunun pek kıymetli olduğunu bildirmişlerdir. Bu kıymetli Tevrat, müzeye gönderilecektir.

EVLİENLER

BEYOĞLU KAZASINDA:

Beyoğlu Yeşilçam sokağında 2 numarada oturan Aleksandr kızı bayan Ojele aynı evde oturan Samail oğlu Bahar b. Albero, Tophanede eski Salı pazarında 491 numarada oturan Hüseyin kızı bayan Hatice ile aynı evde oturan Mustafa oğlu tüccar bay Rifat, Tophanede Karab mahallesinde 12 numarada oturan Mustafa kızı bayan Rapis ile aynı evde oturan Selim oğlu tüccar bay Ali, Ayazpınar Rıza bey sokağında 2 numarada oturan Emin kızı bayan Yaşar ile aynı evde oturan Hamdi oğlu tüccar bay Mahir Galatada Lülecihendek de İsak kızı bayan Sümbül ile aynı evde oturan Saffet oğlu hekim bay İsak, Pangaltıda Eski bey sokağında 16 numarada oturan Ali kızı bayan Kudret ile aynı evde oturan Hasan oğlu itfaiyeci bay Mehmet Pangaltıda Hacı Bekir apartmanında 53 numarada Hasan kızı bayan Fatma ile aynı oturan Mustafa oğlu saka Ali Taksimde şehit Muhtar caddesinde 43/4 numaralı evde oturan Hegel kızı bayan Hilelov ile aynı evde oturan R. Kos oğlu bay Bedros, Beyoğlunda Küçük oğlunda Suterazi sokağında Karabet kızı bayan Vartanoş ile aynı evde oturan Hacak oğlu kunduracı bay Hayik evlenmişlerdir.

FATİH KAZASINDA:

Gazlıçeşme Demirhanede 133 numaralı evde oturan amele bay Cafer Mustafa kızı bayan Şükriye, Eyüpte Akka sokağında 13 numaralı evde dokümaner bay Murtaza ile Mahmut kızı bayan Fatma, Defterdar Takyeci sokağında 12 numaralı evde mezbaha memurlarından bay Saffet ile Şemsettin kızı bayan Fatma, Fatih Horhor caddesinde marangoz bay Abdullah ile Tahir kızı bayan Ayşe, Cambaziyede Yedigöçitler mahallesinde 12 numaralı evde sütcü bay S. Vet ile Kadri kızı bayan Ebine, Sakızlı cında 2 numaralı evde gümrük müfettiş muavini bay Memhet Rahmetullah Ali Kâni kızı bayan muallim Hatice Kalenderhanede 56 numaralı evde emsal sahibi bay Yusuf Kenan ile Hasan kızı bayan Ali Nurettin, C. B. Gül caddesinde 241 numarada kunduracı İstavri Kafadarlı ile Anastas kızı Hatun, Muhtar sokağında 13 numaralı tüccar bay İhsan ile garip kızı bayan Fatma, Aynalı bakkal 51 numaralı emmanifotracı bay Yasef ile Samoil kızı bayan Dina, Bayazıt Cedit çavuş zambiletsi bay Mehmet Fahri Gökbay ile Mitat kızı bayan Fatma Gökbay Merkez efendide Mevlanakapı çıkma da 31 numaralı evde oturan Fatih jandarma karakol kumandanı bay Behlül ile Mehmet kızı bayan Hamdiye, H. murcuçşemede 21 numaralı evde kunduracı bay İsmail ile Ahmet kızı bayan Saibe, Fenerde polis memuru bay Erdolu ile Niyazi kızı bayan Sami Murat paşa Millet caddesinde 62 numaralı evde oturan nafis memuru Suphi ile Ahmet kızı bayan Hacer Süriye, Topkapıda 73 numaralı evde Hüseyin Fikri ile Mustafa Rüşti kızı bayan Zehra Feriha, Mehmet Salih paşa caddesinde 30 numaralı evde yağcı Mahmut Aydın ile Ali kızı bayan Emine Göz sokağında 11 numaralı evde bay Muhsin ile Salih kızı bayan Muhsin, Hoca bahçesi 45 numaralı evde Hilmi kızı bayan Mesude, Karagümrükte pazar caddesinde 11 numaralı evde maliye memuru Ceman kızı bayan Hatice ile girazi Hamza 11 numaralı evde tsaviyeci Ali Galip ile Ahmet kızı bayan Tahmiye, Hopyarda Çukuruç mede 26 numaralı evde kunduracı Mustafa ile Bekir kızı bayan Safiye, Ayazpınar Çakırağada cami sokağında 11 numaralı evde golför Mehmet Müslim kızı bayan Vahide, Karagümrükte fırıncı bay Halil ile Hüseyin kızı bayan Caadet, Laleli apartmanında 4 numaralı evde Fatma zambel Emin ile Tahir kızı bayan Emine evlenmişlerdir.

Kısa Şehir Haberleri

BIRAKILAN TOPLANTI — rüşşefaka lisesinden yetişenler kuruluşu dün Halkevi salonunda bir toplantı parak kurumun nizamnamesinde değişiklikleri görüşe için toplandı. Toplantı gelmediği için toplantı gelecek zartesi gününe kaldı.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 102

Yazan: İshak FERDİ

Kemal Reisi öldürmeğe gelen Alfons, sahilde köylülerle konuşuyordu..

Don Alfons, Kemal Reisle karşı karşıya

(Cerine) de intrikalı bir sulh müzakeresi devam ederken, kralın kızını almak hülyasıyla Kemal Reisi öldürmeğe giden Don Alfons, Türk donanmasının demirlediği sahile varmıştı.

Kralın yaveri olan Alfons, Prenses (Maryana)ya kavuşmak ümidile yaşıyordu. Sahil köylerinden birinde Arap kıyafetile dolaşırken, yerlilerden birine sordu:

— Türklerin buradan gitmeğe niyeti yok mu?

İhtiyar köylü başını sallıyarak gülümsedi:

— Neden soruyorsun? Bize zararları dokunmayan bu din kardeşlerimizin burada kalması Endülüslüler için faydalı değil mi?

— Size ne iyilik yaptılar?! Garnatayı düşman sarmış. Orada aylardanberi kapanıp kalan zavallılara bir faydaları dokunabileceğisi mi sanıyorsun?

— Eh.. Kimbilir? Belki de bir gün yardımları dokunur. Biz, Türkleri çok seviyoruz. Onların İspanyol sahillerinden uzaklaşmasını istemiyoruz.

— Yarı İspanyol donanmasıyla harbe tutuşurlarsa, Türklerin geleceğini umuyor musunuz?

— Şüphe yok. İspanyol donanması, Türk gemilerinin geldiği gündənberi meydanda yoktur. Onlar, ordularıyla Endülüs saltanatını yıkmaya çalışıyorlar. Türkler de donanmalarıyla bize yardıma geldiler. Endülüs devletini himaye edeceklerdir..

— Ben de bir Müslümanım ama.. Türklerin, tehlikeye düşen Endülüs tahtını, İspanyolların elinden kurtarabileceğini umuyorum. Yazık oluyor Garnatada açlıktan ölenlere..

— Yaşamak isteyen milletler, memleketlerini kanları ve canlarıyla müdafaa etmeğe mecburdurlar, oğul! Sen galiba harpten çok yılmışsın. Senin gibi bir delikanlıya ateşten kaçmak yarası mı?

Alfons ihtiyarın yanından ayrıldı. Türk gemileri sahili sarmışlardı.

Yerliler Türk gemicilerine yiyecek ve içecek veriyorlar, ve Kemal reise büyük bir halaskâr diye tapıyorlardı.

Köylülerden biri:

— Siz buradan giderseniz, bu sahilleri düşman gemileri saracak ve bizi birer birer kılıçtan geçirecek.

Diyerek, Türk akıncılarının biraz daha kalmalarını rica etmişti. Kemal reis bu köylünün sözlerinden o kadar çok müteessir olmuş, bu mert köylüyü o kadar çok sevmişti ki..

Abdülgani adını taşıyan bu köylü, hergün amiral gemisine gelir, etraftan duyduklarını Kemal reise anlatırdı.

Abdülgani, o sabah amiral gemisine geldiği zaman, Kemal reis uykudan yeni uyanmıştı.. Köylüyü görünce:

— Ne haber var? dedi — hâlâ o taraflardan gelen giden yok mu?

Abdülgani, reisin yanına oturdu:

— İşbilyeden yeni geldiğini söyleyen yakışıklı bir delikanlı ile görüştüm. Kral Ferdinand, Sultan Abdullah ile sulh yapıyormuş. Yakında düşman orduları Garnataya gireceklermiş, dedi.

Kemal reis bu haberi duyunca yattığı yerden doğruldu:

— Bu adam buralara ne için gelmiş..?

— Kendisile fazla konuşmadım.. Çok garip bir adam. Güya buralarda eskiden bir büyük ninesi varmış.. Onun öldüğünü haber almış.. Mirasını almağa gelmiş.

Kemal reis güldü:

— Burada bize kimsenin zararı dokunamaz. O adamı herhalde görmeliyim.

— O halde gidip bulayım. Çarşıda dolaşılıyor. Eğer muvafakat ederse, gemiye birlikte getiririm.

— Pekâlâ. Haydi git.. Onu gemimizi gezdirmeğe teşvik et ve getirmeğe çalış!

Abdülgani gemiden çıktı..

Kemal reis, İşbilyeden geldiğini söyleyen bu adamın İspanyollar tarafından gönderilmiş bir hafiye olduğunu tahmin etmişti.

Kemal reis tecrübeli bir adamdı. Keşfinde yanılmıyordu. Büyük annesinin mirasını almağa gelen bu garip tavırlı bir adamı herhalde bir defa olsun görmek lâzımdı.

Abdülgani de cahil fakat uyanık bir gençti. Türklerle yabancılar tarafından bir zarar geldiğini istemezdi. Kemal reise, bütün sahil boyunca, ne kadar şüpheli adam varsa, hepsini yakalatmıştı. Türk kadırgalarında üç binden fazla — bu suretle sahil boyundan toplanmış — esir vardı. Bunların içinde İspanyollar tarafından gönderilmiş casuslar da yok değildi. Hattâ bunlardan bir tanesi kral hanedanına mensup büyük rütbeli bir askerdi. Sahilde Arapları para ile Türk donanmasını yakmağa teşvik ederken yakalanmıştı.

Abdülganinin Türklere büyük ve unutulmaz fedakârlıkları vardı.

Acaba, İşbilyeden geldiğini söyleyen Don Alfons yakayı ele verecek miydi.. Yoksa üzerine aldığı işi yapmağa muvaffak olarak geri dönebilecek miydi?

(Devamı var)

İki torpito çarpıştı

Havay - Pearl - Harbu 13, (A. A.) — Amiral Reeves, çok gizli tutulan deniz manevralarında "Sikar," ve "Leo," torpidolarının çarpıştıklarını ve bir neferin öldüğünü haber vermektedir.

Kaza, altı diritnotun zirifiri karanlıkta dokuz denizaltı gemisi tarafından teşkil edilen manıayı aşırıkları sırada olmuştur.

Diğer taraftan, Saratoga tayyare gemisinden uçan bir uçak, iz bırakmadan batmıştır.

Parti ve devlet

(Başmakalden devam)

Şimdiye kadar sadece Cumhuriyet Halk Partisinin sembolü olarak tanınan bu vasıflar başyasarımızda (teşkilâtı esasıya) mize girecek, ondan sonra Cumhuriyet Halk Partisi ile Türkiye Cumhuriyeti arasında ülkü bakımından tam bir birlik ve kaynaşma olacaktır.

Şimdiye kadar (altı ok) ile gösterilen altı ulusal amacımız vardı. Bu altı amaç şu kelimelerin anlamında toplanıyordu:

- 1 — Cumhuriyetçilik
- 2 — Milliyetçilik
- 3 — Halkçılık
- 4 — Devletçilik
- 5 — Lâiklik
- 6 — İnkılapçılık

Fakat bu amaçların devlet teşkilâtında yer alması Cumhuriyet Halk Partisinin yüksek durumundan ileri geliyordu. Bu amaçların Cumhuriyetten başkası açıktan açığa devletimizin başyasarına girmemiş olduğu için Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik ve İnkılapçılık ülküleri bir takımlarına ulusal olsa bile devletçe tanınmış bir prensip gibi görünmüyordu. Bu kere Büyük kongre bu amaçları devletin Başyasarına koymak kararını verirse (Parti) ile (Devlet) ülkü alanında birleşmiş olacaktır. Ondandır Cumhuriyet Halk Partisinin kendisine ülkü olarak çizdiği yollar bütün partiler için aykırı gidilemez birer prensip olacaktır. Günün birinde Cumhuriyet Halk Partisinden başka bir parti kurmak isteyenler çıksa bile artık bu prensiplere aykırı bir yol tutmalarına imkân kalmıyacaktır.

Türk ulusu bugünkü varlığını ve benliğini Büyük Önder Atatürkün kulu eliyle Cumhuriyet Halk Partisi için çizmiş olduğu ulusal direktiflerde bulmuştur. Bu direktifleri Türkiye Cumhuriyetinin baş yasasının başına yazmak ülkemize ve ulusumuza yalnız şeref değil, hem de bahtiyarlık getirir.

ASIM US

Yeni Çıktı

KÜLTÜR
SERİSİ
No: 18

DIDERO
Haydar Rıfat

FELSEFE

İSTANBUL
1935

Satıldığı Yer:

VAKIT Kütüphanesi
Fiatı 35 Kuruş

AMASYA ECZANESİ - EK-
REM BİLGİN

Taze ve ucuz yerli ve yabancı ilaçlar - itriyat, fennî göznlül - lâstik sıhhi levazım.

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. — 137 —

Yenicami nasıl yapıldı?

Bunun için, kilise ve Sinagogun yerine viran bir kilise ile bir Sinagog tamir ettirilecek. Eevleri yıkılanlara da iki misli ücret verilecekti.

Bu karar verildikten sonra evler derhal yıktırıldı. Fakat birçoklarına parası verilmedi. Bina emniğini yapan Dergâh Ali kapıcılarından Kara Mehmet ağa, paraları cebine indirmişti. Üste yahudilerin Sinagoğu yaptırmamış yalnız Hristiyanlara ait eski bir kilise tamir edilmişti. Bütün bu gizli işleri, Yeni cami başlandıktan tam sekiz ay sonra ilk önce şeyhislâm Sun'ullah efendi duyumuştur. Şeyhislâm, vakit geçirmeden meseleyi üçüncü Mehmedin annesi Safiye Sultana bir tezkere ile bildirmiş "asari hayriyeniz haksızlıklarla şaibedar oluyor.. demişti.

Safiye Sultan, hemen bina emini Kara Mehmet ağayı azlettirmiş, yerine kapıcılar kâhyası Nasuh ağayı bina emini tayin ettirmişti.

Bununla beraber, sekiz ay içinde cami hayli yapılmıştı. Camiinin yapılışını gören Selânikli Mustafa efendi, tarihinde, Yeni cami önlerinin deniz olduğunu, suların tulumbalarla çıkarılmakta olduğunu yazmaktadır. İşte bu tarihten birkaç satır: "Sahili bahirde dağ eteği mahalli olmakla, leylünehar tulumbalar ile suyu değirmenler,, Camiinin mimarı, sanatında daha önceleri büyük maharetler gösteren Davut ağa idi.

Davut ağa, üçüncü Muradın son yıllarında ve üçüncü Mehmet kurunun başlangıcındaki inşaatı kendisi idare etmişti.

Davut ağa, bir yıldan fazla camiiin yapılışını idare etmişti. 1007 yılında büyük mimar, gözlerini kapadıktan sonra üçüncü Mehmedin annesi Safiye Sultan dalgıç Ahmet çavuşu mimar tayin etti. Ahmet çavuş 1007 yılından 1012 yılına kadar camiiin yapılışını idare etmişti. Üçüncü Mehmedin ölümü ve Safiye sultanın da usul üzere eski saraya nefyedilmesi, yeni camiiin yapılışını yarıda bırakmıştı.

Safiye sultan eski sarayda ıstırap ile geçen iki yıldan sonra ölmüş, Yeni cami tamamen unutulmuştu. Cami ancak pencerelerine kadar yapılmış bulunuyordu.

Yeni camiiin yapılışına ikinci defa başlanmasına büyük 1071 yangını sebep olmuştur. Bu yangın, üç gün sürmüş, halk sefalet içinde kalmıştı. Herkes, cami avlularında yatıyordu. İşte bu yangını canlandıran yazma "tarihi Gilmani,,den birkaç satır: "Ateş su yollarını ve değirmenleri bozdu ve un ve buğdayı ve ekmeği dükkânlarını bilküllüye yıkp harap etti. Bu gez halk valehu hayran kaldılar. Şöyle kim bir etmek bulunsa bin akçeye alurlardı. Bu minval üzere dört beş gün miktarı aç ve susuz ve evsiz herkes ne yerde ateşten necat bulduysa geçindi. Sonra tedricile herkes bir tarikle Üsküdar ve Sultan Eyüpden ve Tophaneden nice yüz bin dert ve belâ ile def'ü ramak miktarı ekmek ve yemiş getirip ehlü ayalile ifakat buldu. Ve aldıkları ekmeği

toprağa benzer, on dirhem miktarı bir akçeye. Oldahi bulunmaz. Andan sonra herkes bir tarafa perişan olup gitti.,,

Yeni camii, dördüncü Muradın annesi Turhan Hadice sultanın ne suretle yaptırmaya başlattığı hakkında iki rivayet vardır. Biri, Turhan Hadice sultanın Cerrahpaşa camiiini tamir ettirmek istediğini duyan ser mimaranı hassa Mustafa ağa, Yeni camiiin bitirilmesinin daha doğru olacağını Köprülünün oğlu Fazıl Ahmet paşaya söylemiş, Ahmet paşa da bu teklifi doğru ve yerinde bularak Turhan sultana arzemiş, bu suretle camiiin tekrar yapılışına başlanmıştır.

Diğer rivayete göre (Evliya Çelebi cilt 1 sayfa 303) şöyledir:

"Hariki meşhurden sonra Mehmed rabiin valdesi Sultan İstanbulu gezerken bu camiiin esasını keşfederek helâl malından beş bin kese ifraz ile binasına şuru ederek adını "Adiye,, koydu (1)

İstanbulda cevamiî salâtinin onuncusudur.,,

Turhan sultan camie başlattığı vakit, buradaki evlerin de birçoğu yanmıştı. Harabeleri satın alarak yerlerini camie ekledi. Bina emniğine elhaç İbrahim ağa tayin edildi. İlk önce bir minare bir medrese, yanına bir de türbe ilâve edilmişti. Yeni cami 1074 yılında tamam olmuştu. Kaptısı üzerine şu beyitler yazdırıldı:

Camii valide sultan bulup itmamı

Oldu her küşesi bir şeyhi güzine mer'va

Sali itmamı tarih murad etmiştim.

Biri kalkup dedi ki: kâ'bei eh-lüttekvâ.

Sene 1074

Camiiin sonradan yapılış için üç bin seksen kese akçe sarfedilmişti.

Camiiin açılışı büyük bir merasimle yapılmıştı. Cuma namazına dördüncü Murat, Köprülü Fazıl Ahmet paşa ve daha birçok devlet erkânı gelmişti. Valide sultan pa-dışahtan en ufak memura kadar hediyeler vermişti.

(Devamı var)

(1) Evliya Çelebi, Yeni Camii Fatihin validesi, on Mısır hazinesi sarfıle başlandığını, öldükten sonra harap ve natamam kalması üzerine adına "Zulmiye,, dendığı keydetmektedir.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Telefon 22740

Ayvalık Yolu

BANDIRMA vapuru 15 Mayıs ÇARŞAMBA günü saat 19 da Ayvalığa kadar. (2628)

Trabzon Yolu

KARADENİZ vapuru 14 Mayıs SALI günü saat 20 de Rizeye kadar. (2592)

ÜLKEMİZDE

Efes harabelerinde

Izmirde Turing klup tarafından hazırlanan güzel ve faydalı gezinti

Izmirliiler, Efes Harabeleri arasında

Izmir, (Hususi) — Turing klübün bu cuma günü Efes harabelerine tertip ettiği seyahat çok güzel ve eğlenceli geçmiştir. Harabelere hususi bir trenle gidilmiş ve seyahat epeyce alâka görmüştür.

Seyyahlar arasında birçok bayanlarla tanınmış simalar, müdürler, ileri gelenler vardır. Harabelerde, ilk tedrisat müfettişlerinden Asım İsmet Kültür, Efes medeniyeti hakkında çok uzun malûmat vermiş, mevcut eserleri göstererek bunların eski tarihteki durumlarını, Lidyalıların buradaki hayatını anlatmıştır. Seyahat bu bakımdan da çok istifadeli olmuştur.

Bundan başka vapurla şehrimize gelen 150 kadar ecnebi seyyah da hususi trenle Selçuk harabelerine giderek eserleri görmüş ve orada bulunan Izmirli seyyahların verdiği malûmattan memnun kalmıştır. Hususi trenler akşama yakın avdet etmiştir. Geçen hafta Bergamaya gidilmişti. Önümüzdeki haftalar içinde de yeni yeni gezintiler hazırlanmaktadır. Havalalar yumuşamıştır. Yapılacak yeni gezintilerin daha fazla alâka göreceklere umulmaktadır.

MAHSULLERİN STANDARDİZASYONU İŞİ
Mahsullerimizin standardizasyonu meselesi üzerinde tetkikler yapan mütehasıs heyet, bu yıl için yalnız üzüm mahsulünün standardizesinin kabulünü muvafık görmüş ve Bakanlığa bu şekilde raporunu vermiştir.

Heyet reisi ve Ekonomi Bakanlığı iç ticaret genel direktör mü-

Izmir Valisi General Kâzım Dirik, İzmir C. H. P. Başkanı B. Avni Doğan gezintide birarada

vini Salâh, Aydın'da iken şunları söylemiştir:
— "Müstahsillerle temastayız. İncirin standardizasyonu üzerindeki esaslı tetkiklerimizi önümüzdeki ihracat mevsimine bıraktık. Maamafih, yakında çıkacağını tahmin ettiğim satış kooperatifleri kanunu hükümleri dairesinde çalışacak olan satış kooperatifi ile alâkadar hususları şimdiden tetkik etmek iyi olur. Burada zeytinciliği tetkik ettik. Zeytin istihsalinde malın miktarı ve bilhassa nefaseti itibarıyla Aydın inkişafa müsaittir.", demiştir.

ZEYTİNCİLİK
Diğer bir habere nazaran, Ekonomi Bakanlığıyla Ziraat Bakan-

Bir tabak

Dostunu altı yerinden yaraladı

Balıkesirde bir yaralama hâdisesi olmuş, ve bir Tabak kendine kapı açmayan dostunu bıçakla altı yerinden yaralamıştır. Hâdise şöyledir:

Mirzabey uramından (mahalle) Tabak Mehmet oğlu Ahmet ile Karaoğlanda oturan Hüseyin kızı Halime dostudur. Cuma günü akşamı dostunun evine giden Ahmede nedense kapı kendisine açılmamıştır. Ahmet yalvarıp yakarmış, buna rağmen dostuna kapıyı açtıramamıştır. Keyif halinde olduğu anlaşılan Ahmet bundan sonra işi zorbalığa dökmüş ve Halimeyi bıçakla altı yerinden yaralamıştır.

Yaralı ağır olanolmucmföypp Yaraları ağır olan Halime zabıta tarafından hemen hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Tabak Ahmet de vak'adan sonra yakalanmış ve adliyeye verilmiştir.

* *İlgında asri bir kaplıca yapıyor* — İlgında kimyevi terkibi itibarıyla çok güzel bir kaplıca vardır. Yalnız ahalinin pek çok rağbetini gören bu kaplıca iptidai bir haldedir. Şimdi İlgın kaymakamı Selâhattin Kapçak bu kaplıca-yı asri bir hâle getirmeğe çalışıyor.

Kaplıcanın arkasındaki sırtlarda da bir çam ve meşe fidanlığı tesis edilmektedir.

Kaplıca aynı zamanda da istirahat edilebilecek bir yer haline getirilince çam ormanı ortasında bir sanatoryom şeklini alacaktır.

İlgından memur edilen bir grup bundan evvel Aydın'da zeytincilik üzerinde bir tetkik yapmıştır. Aydın'da zeytinciliğin fenni ve toplu bir şekilde ihyası için esaslı teşebbüslere girişilmek üzere.

Müstahsil bir kooperatife bağlanmaktadır. Diğer taraftan Ekonomi Bakanlığı tarafından Aydın'da, bütün fenni ve teknik evsafı haiz büyük bir zeytinyağı fabrikası açılmak istendiği ve tetkikatın da bundan doğduğu söylenmektedir.

Biga'da mektep ve mahkeme işleri

Hekim lâzım! — Otuzdört yıllık koskoca telli kavak ağacını kesmişler — Bir deli

Bigada İnönü mektebi Başmüallimi ve talebesi birarada

Biga, (Hususi) — Ortalık henüz kıştan kurtularak bahara çıktığından dolayı her tarafta bir kırmıldanma başlamıştır. Bütün halk bağ ve bahçelerinde çoluk, çocuklarıyla çalıştıklarından kasaba ve şehirlerde göze görünür bir tenhalık vardır. Buranın kırmızı boyalı bir gazinosu vardır. Şehrin yüksek bir yerinde olduğundan her tarafa nezaretiyle meşhurdur. Akşamları keyif için kasaba halkından birçokları oraya giderlerdi. Şimdi orası satılmış, bir aileye mesken yapılmış..

Burada güzel ve geniş bir sinema binası vardır. Her gece çeşit filmler gösterilmekteyse de rağbet edenler pek azdır. Birçok geceler iki üç kişiyle açılıp kapanmaktadır.

Şehrin bedii zevklerini tatmin için bunca masraflar ihtiyarıyla açılmış olan bu medeni eğlenceyi seyir için de kahve köşelerinde seyretmeyip de kahve köşelerinde tavla ve iskambil ile vakit geçirmek zamanımızın yaşayış tarzlarına aykırı düşmektedir. Esasen sinemalar, kahvehanelerden daha ucuzdurlar. Orada oyun masalarında hiç olmazsa her gece on, on beş kuruş harcolunuyor. Sinema biletleriye on kuruş kadar bir şeydir.

MAARİF

Buradaki ilk mekteplerin sayısı kazanın 162 köyüne nisbetle pek azdır. Bütçenin darlığından dolayı bu ane kadar ancak 38 mektep açılabilmiştir. Temeli atılmış

ve kısmen bitirilmiş beş mektep daha açılmak üzere.

Bu mekteplerde (3607) talebe ve (71) müallim vardır. Merkezde ise ikisi tam ve biri iki sınıflı olmak üzere 3 mektep kurulmuştur. Bunlardan başka bir de çocuk koruma ve esirgeme yurdu vardır ki 35 kadar fakir ve şehit çocuğuna bakmakta, onları mekteplerde okutmaktadır. Kazanın müfettişi şu hayırlı işi üzerine almış, senelerdenberi bu yurdu yarıtmaktadır. Müftünün riyaseti altında müallimlerden mürekkep bir heyet bu mektebi idare eylemektedir.

MAHKEME İŞLERİ

Buranın mahkemesinde ağır cezalı davaları da görülmektedir. Suçların en çoğu kız kaçırma ve kadına tecavüz meselelerinden çıkmaktadır. Cinayet ve hırsızlık pek azdır.

Kazada dört avukat, dört davalı vekili ve birkaç tane de arzıhalci vardır.

NOKSANLAR

Buranın pek az doktor ilcuvi

(Sonu 8.ci sayfadadır)

* *Maraşta çekilen film* — Maraş, 13 (A.A.) — Maraşın ulusal savaştaki kahramanlıklarını film almak üzere harp akademisi film merkezi grupundan üç kişilik bir heyet evvelki gün şehrimize gelmiş ve bugün şehrin muhtelif mahallerinde o güne ait hatıraları almaya başlamıştır.

KURUN'un edebî tefrikası: 56

Baba Dostu

Bürhan Cahid

Büktüm, büktüm, fırlattım, attım. Evlerinin kirli çamaşırları, buluşları ile uğraşarak, kocalarının işi ve gücü için çalışacak yerinde bekâr bir adamın apartmanı ile meşgul olan bu kadınlar artık usanç vermeğe başladılar.

Tevekkeli Nilüfer Nişantaşından tâ Pendiğe kadar kaçmış. Bu iğrenç insanların boşboğazlık ettikleri salonlarda dedikodudan, saygısızlıktan, aşnaşıftandan baş-

ka ne bulacak ki! İstanbulla geldim geleli tanıştığım ev kadınları içinde söylenilen derli toplu, evine beş karısından başkasını tanımadım. Yerlisi, yabancıyı züppelik, türdilik içinde flört düşünmekten başka eğlenceleri yok.

Evlerinde yaptıkları davetlerde neler neler, ne falsolar göze çarpıyor. Anlaşıyor ki evlerle alâkaları bie yok. Davet günlerinde salona biraz çeki düzen veriyor-

lar. Her şey hizmetçilerin elinde. Kocaları da biraz çekip çevirmeseler bu hanımefendilerin ne üstünkör bir aile başı oldukları büsbütün sırtacak!

Ben bansiponda oturmuşum, apartımda kalmışım onlara ne?

İlk önce bunu şaka sandım da. Onlar işi sahiciye almışlar. Emnim ki benim apartmanımınla uğraşan bu hanımefendilerin evlerinde akaşama ne yiyeceklerinden haberleri yoktur. Aşçı önlerine pişirip getirirse o. İnsan bu çeşitleri, bu gülünç ve hattâ iğrenç örnekleri görür de nasıl evlenir?

Bu kadınlar adamı zorla düşürüyorlar. Emniyetle elini sıkıtır arkadaşlarının yanında küçültüyorlar. Çapkın ve çapkınlık âleminde ahlâk hudutları aramayan bir

genç için bu yeni dünya geniş bir zafer meydanı. Hangi tarafa başını çevirsen muvaffakiyet çelenkleri başına takılıyor.

Benim gibi zaten kadını bir zevk ve eğlence vasıtası bilen bir adam için evlenmek ne gülünç şey yarabbi!

***

Cumartesi günü banka işlerine karıştım. Fakat telefonla o kadar çok arandım ki nihayet santraldaki kıza ben beni arayacak kadın seslerini bana duyurmamasını söylemeğe mecbur oldum.

Belkis, Cavidan, İrma üstüste birkaç kere aradılar. Belkis apartmanı görüp görmediğimi soruyor, Cavidan ondan başka o akşam yemeğe gelip gelmeyeceğimi soruyor. İrma bir akşam önce Be-

beğe kadar geçen otomobil yolculuğu hakkında malûmat soruyor.

Bütün bunların yekûnu şudur: Hırs ve kıskançlık!

Öğle yemeğinde Fazilla beraberdik. Ne temiz çocuk ona dedim ki:

— Bu görüştüğünüz, tanıştığınız insanlardan memnun musunuz kuzum. Siz yeni evlisiniz. Bunlarla ne zamandır tanışıyorsunuz?

Fazil şu izahatı verdi:

— Ahbaplar birbirlerini tanırlar. Belkis bizim Maidenin mektep arkadaşlarıdır. Ötekileri de onun vasıtasile tanıdık.

— Ya ol Alman?

(Devamı var)

SPOR

“Altay,, “Karşıyaka,, yı nasıl yendi ?

İki takım da birer penaltı cezasından istifade edemediler.. Maçın sonu yaklaşmış, sinirler gerilmişti. Bu sırada Vahabın bir şütü...

İzmir, (Kurun) — Cuma günü Alsancak sahasında yapılan Altay — K. S. K. maçı, 935 İzmir şampiyonasını tayin etmiş gibidir. Ve bu şampiyon da, gene Altaydır. Bu takım, önümüzdeki hafta bir maç daha verecektir. Çarpışa-

tesna, şüt yok. Buna mukabil Altayın tehlikeli akımlarını Cemal kurtarıyor.

Son dakikalara yaklaşıyoruz. Bu aralık Altay aleyhine bir penaltı verildi. Talih, Altay aleyhine mütemadiyen işliyordu.. Bu ceza, zaten yese düşen Altaylıların sinirlerini büsbütün bozmuştu.

Fakat Şevket, topu avuta çıkardı ve atamadı.

Bundan sonra Altayın yeni bir gayret ve enerji ile K. S. K. kalesine indigini görüyoruz. Bu akımlardan birinde Vahap, Şükrüden aldığı topu sürerek iki müdafinin arasından sıyrıldı ve takımının ilk ve son galibiyet sayısını kaybetti.

Bu netice Altaylılar tarafından tezahüratla karşılandı. Gece, takım şerefine ziyafet verildi, eğlenceler yapıldı..

İzmir Karabina Kurultay spor klüpleri Cuma günü 27 kişilik bir kafile ile Armutluya gitmiş ve Armutlu gençleri ile bir maç yapmıştır. Armutlu gençler birliği oyunu 1 — 4 kazanmıştır.

Darüşşafaka Kabataşı yendi

Gazetemiz tarafından mektep takımları arasında tertip edilen futbol maçlarından, geçen hafta havanın bozulması yüzünden ter edilmiş Darüşşafaka — Kabataş maçı dün Hakem İzzet Muhittin Apak'ın idaresinde oynandı.

Darüşşafaka takımı: Selim — Sadi, Hayati — Sa'im, Lâtif, Celâl — Faruk, İhsan, Cemal, Ali Muhittin, Sıtkı.

Kabataş takımı: Hayati — Cahit, Rifat — Murat, Turgut, Hasan — Celâl, Cihat, Bedii, Cihat, Raufdan tereküp ediyordu.

Oyuna Darüşşafakalılar başladı. İlk dakikalar mütevazın geçti.

Fakat bu dakikalarda, Darüşşafakanın bugün iyi bir oyun oynamadığı göze çarpıyordu. Her zaman seri ve takım halinde oynayan Darüşşafakalılar dün işi şahsa döktüler.

Bu yüzden topun Kabataş oyuncularına ayağından ayrılmadığını gördük. Darüşşafaka her ne kadar Kabataşın tazyikinde kalıyorsa da müdafaanın iyi oynaması sayı fırsatını verdirmedi.

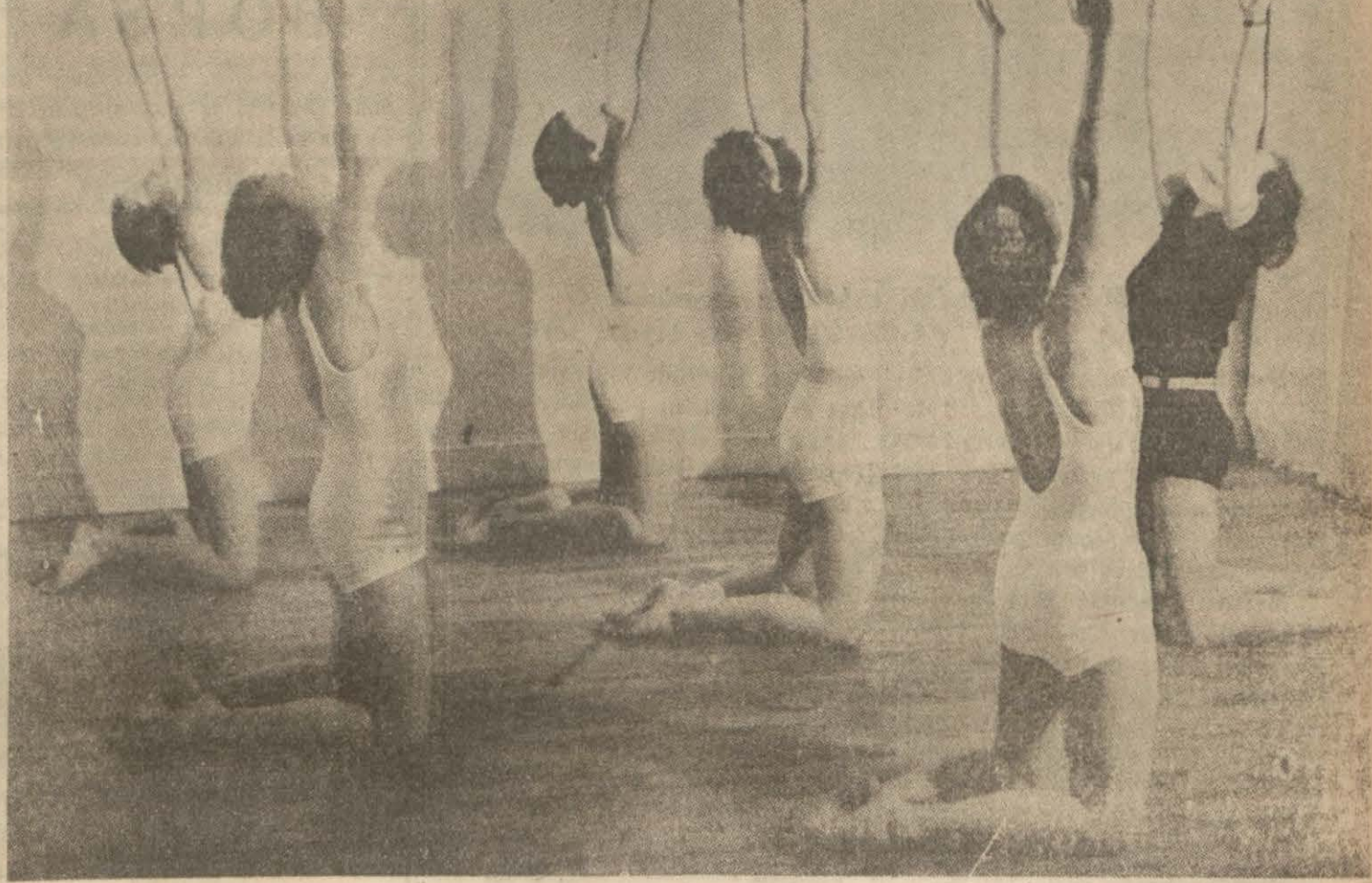
28 inci dakikada Kabataşlıların güzel bir akımına şahit oluyoruz. Fakat bunu Darüşşafaka müdafaası kornerle kurtarabiliyor..

İşte bu kornerden Kabataş Cihatın ayağıyla ilk ve son sayısını kazanıyor. İlk devre böylelikle bitiyor.

İkinci devre, Darüşşafakanın kapıldığı oyun tarzını hâlâ muhafaza ettiğini görüyoruz. Fakat nefes kabiliyetleri fazla olduğu içindir ki, nihayet kendilerini toplayabildiler.

Oyunun 15 inci dakikasından sonra Darüşşafaka hâkimiyeti kornermeye muvaffak oldu. Darüşşafaka forvetinin Kabataş

... Kadın ve Güzellik ... ... Beden Güzelliği ...

Bay Vahap

cağı rakibi, kendisi ile ayar değildir. Bu sebeple şampiyonluğa muhakkak göziyle bakılmaktadır.

Maç günü sahada büyük bir seyirci kütlesi toplanmıştır. Altay, mağlup olsa veya berabere kalırsa, puvantaj vaziyeti altüst olacaktır, Altay, Altınordu ve K. S. K. arasında yeni maçlar yapılacaktır. Bir kısım sporcular da bunu bekliyorlardı.

Maçın ehemmiyeti dolayısıyla hakem olarak İstanbuldan Bay Şazi getirilmişti. Her iki takım da bariz bir heyecan içinde bulunuyordu.

Birinci devrenin ilk dakikalarında K. S. K. Altayı tazyik eder gibi göründü ki, Altay kalesi, bir tehlike atlattı. Bundan sonra Altayın tazyikleri başladı. K. S. K. kalecisi Cemal, bugün çok mü-kemmel kurtarışlar yapıyordu. Altay takımında talihsizlik gözüküyordu.

En ümitli ve muhakkak vaziyetlerde gol çıkıyordu. Vahap bir penaltıyı da kaçırınca Altay tarafları arasında bir ümitsizlik başladı.

Oyun çok seri, çok heyecanlı geçiyor, seyirciler kendi oyuncularının hesabına tezahürat yapıyor, onları teşci ediyorlardı.

Teknik itibariyle ve oyundaki tesir noktasından Altay, rakibine epeyce faik.. Fakat K. S. K. un genç ve enerjik oyuncuları da rakiplerinin akımlarına mukabeleden geri kalmıyorlar. Altayın en iyi oyuncularından Mehmet sakat olduğu için yerine B takımından Cemil alınmıştı. Bu oyuncu muvaffak olamıyor ve K. S. K. bu taraftan bir netice almağa çalışıyordu. Devre 0 — 0 bitti.

İkinci devrede oyun daha canlanmıştır. Bu arada sık sık favüller görülmüyordu. Her iki tarafın bütün gayreti boşa gidiyordu. K. S. K. muhâcimlerinde, Hilmi müs-

Vücutu güzelleştirmek işinde omuzların, gövdenin, belin de çevikliğini gözönünde tutmak lâzımdır. Bunu temin etmek için Lambal stüdyosu direktörü Bayan Karlanın tavsiye ettiği “diz köprüleri,, ni de yazıyoruz. Karla diyor ki:

— “Herkes bu hareketleri yapabilir. Ancak her şeyden önce acele etmemek, azamî kuvveti sarfeylememek lâzımdır. Vücudunuzu muhtelif kısımlarını derece derece

kalesini sıkıştırmağa başladığını görüyoruz. Nihayet 17 inci dakikada sağdan gelen pası kappan Cemal şahsi bir hücumla beraberlik sayısını yaptı.

İşte bu gollerden sonra Darüşşafaka tamamıyla oyuna hâkim oldu. Seri, atılgan oynamağa başladı. 20 inci dakikada soldan bir akımla Cemal galibiyet golünü de ağlara taktı. Oyun bu şerait içinde 1 — 2 Darüşşafakanın galibiyetiyle bitti.

Galibi tebrik ederiz.

Tebliğ

Mektepliler şampiyonası idare komitesinden:

16 Mayıs Perşembe günü Şeref stadında yapılacak futbol maçları şunlardır:

Saat tam (14) de: Yenilise — Yüceülkü. (Hakem: Halit Galip Ezgü.)
Saat (15,10) da: Boğaziçi — Darüşşafaka (Hakem: Halit Galip Ezgü.)

Saat (16,20): İstanbul — Vefa (Hakem İzzet Muhittin Apak).

Saat (17,30): Ameli Hayat — Per-tevniyal. (Hakem: İzzet Muhittin Apak).

NOT:

Kabataş — Boğaziçi maçı hafta ortasında bir günde oynanacaktır. Bu maçın yerine evvelce tehir edilmiş olan Boğaziçi — Darüşşafaka

idmana alınmalıdır. Bu hareketi yapacak olan adaleleriniz bu suretle hazırlanmış olmalıdır.,,

“Diz köprüsü,,nü yapmak için ilk vaziyet şöyledir: Diz çökmek, kolları amudi olarak yukarıya uzatmak, başı arkaya meylettirmek bundan sonra yavaş yavaş bütün vücut ile arkaya meyledilerek eller tamamile yere temas edecektir.

İptida güç gibi görülen bu ha-

reketi birkaç defa tekrar edince kolaylaşır, bele, vücutta, omuzlara çeviklik vermekle beraber adalelerin tekâmülüne ve netice itibarile vücudun güzelliğine yardım etmiş olur.

Tabiidir ki güzellekle beraber çevik bir vücutta malik olmak zevki bu hususta tesadüf edeceğimiz güçlükleri size unutturmuş hattâ o güçlüklerin bir mükâfatı olmuş olur.

Uşak mıntakası Liğ maçları başladı

Uşak (Kurun) — Mıntakamız 1934 — 35 mevsimi lik maçları na başlandı. Likin ilk karşılaşmasını Ergenekon — Gençler birliği birinci ve ikinci takımları yaptı.

Evvelâ küçükler karşılaştılar. İçlerinde umutlu gençler bulunan küçüklerin zevkli oyunu seyircileri sevindirdi. Oyunun sonucunda Gençler birliği küçükleri bire karşı dört sayı ile oyunu kazandı.

Günün en mühim karşılaşması bu iki klübün birinci takımları arasında oldu. Gençler Birliğinin 1934 yılında kazandığı şehir kupalarını mıntaka futbol heyeti başkanı Bay Yusuf Aysal kısa bir söyleyle birinci ve ikinci takımların kaptanlarına sundu.

Günün çok heyecanlı karşılaşması başlamıştır. Her iki takım da canla, başla oynuyor ve kazanmak yolunda hız almağa çalışıyor.

Oyunu olan takımların davetiye lerini Çarşamba gününden itibaren, (Kurun) kitap satış kısmından almaları lâzımdır.

yordu. Birinci devre sıfır sıfır bitti.

İkinci devre baştan sona kadar heyecan içinde geçti. Oyunun bazı dakikalarında her iki tarafın da sert ve seri bir sistem güttüğü görünüyordu.

Hakem Bay Yusuf Aysal en ufak bir kaynaşmayı kaçırıyor, oyunun düzen içinde yürümesini kolaylaştırıyordu.

İkinci devrenin yirminci dakikalarına doğru gençlerin bir hatası penaltı cezasını doğurdu. Ergenekon bundan ilk sayısını yaptı.

Az sonra Gençler Birliğinin seri bir inisi Ergenekon kalesine kadar uzandı. Melihin sıkı bir şütü golle neticelendi. Ve beraberlik doğdu. Oyunun bundan sonraki kısmı hep heyecan içinde geçti, iki taraf da canla başla oynuyor ve kazanmak yolunda çarpınıyordu. Fakat belli netice değişmedi ve oyun bir bire berabere bitti. Haftaya Turan — Ergenekon karşılaşması vardır.

Bay Recep Pekerin Mühim Beyanâtı

(Baştafı 1. ci sayıfada)

yurdun kurtuluşuna ve yeni Türkiye devletinin kuruluş ve ilerleyişine bitişik, onun içinde ve onunla beraber, yüce ve bütün yeryüzü için enteresan bir hayat hâdisesidir. Bunun gibi ve bundan dolayı Parti, bütün doktrin ve prensiplerinde, baştan bugüne kadar kurduğumuz ve kovaladığımız yolları herhangi bir nazariyecilikten değil, hayattan, hayatın kendisinden ve bizi etrafılayıp kuştatan, kaplıyan özel ve genel şartların heyeti umumiyesinden alıp tespit etmiştir. Şimdi konuşulmak için yüce katınıza sunulan Parti programı taslağı, geçirdiğimiz dört yılın görgülerinden ve tecrübelerinden faydalanarak, günümüze ve ilerimize uygun bütün imkân ve saatlar gözönünde tutularak, hazırlanmış ve yüce kurultay tarafından konuşulabilecek değerinde olduğuna inanla, konuşmamıza, incelememize, çalışmamıza verilmiştir.

Bu hazırladığımız, yalnız kendimize, kendi yaşayış ve şartlarımıza göre de yapılmamıştır. Büyük bir ilgi ile dünyanın fikir, kültür, politika ve ekonomi âlemi içindeki gidişi gözönünde tutularak kendi yollarımız kendimize göre çizilmiştir. Bu eser Partimiz gibi yüce ve ulusal bir varlık için dört yıllık hareket düsturu olacak kıymete getirilmek üzere bütün iç ve dış cereyanlar, ve gidişler karşındaki şartlara göre kendi halimize en uyan bir şey olduğu kanaatiyle gönderilmiştir.

Arkadaşlar, bunu Partinin yüce varlığı olan kurultayda iyiden iyine inceleyip görüşebilmek ve herdeki dört yılın düsturlarını kuvvetçe ve değerçe üstün kıymette tespit edebilmek için, arkadaşlarımız daha önden hazırlığa esas olan ana fikirleri anlayıp kavramalarında faydalar vardır. Bunu ben yeni program encümünde konuşurken tecrübe ettim. Oradaki izahatların maddeleri, kısımları müzakerede kolay anlaşmaya yardım etmiş oldu. Bu sebeple aynı vazifeyi aynı güdüşle katınızda da yapacağım.

YENİ PROGRAM TASLAĞI

Arkadaşlarım, yeni taslakta da Partinin ilk günlerinden beri bize değişmez yol olarak çizilmiş olan devrimcilik ana yoludur. Partinin ana prensiplerine sakadatimizi daha kuvvetle tekrarlıyoruz. Parti programımızda, sosyal bakımdan, ekonomik bakımdan, herhangi sağ ve sol telâkkilere imkân bırakılmayacak bir açıklık vermek için, yeni taslağın hazırlanmasında bilhassa dikkat gösterilmiştir. Yeni taslak, ilerideki dört yıl içinde Partinin bir temel programı halini aldıktan sonra öyle sanıyoruz ki, bu partiye bağlı olan her yutda kendisi için çizilmiş olan yolu, sağa sola ayrılık imkânını bulmaksızın, prensiplerimizi dümdüz yoldan kovalayacaktır. Ondandır başkından olmaları da bizi daha iyi anlayacaklar, bizi bizden başkalarına benzetiş yolunda söylenmiş yazılmış yanlış fikirlerin tekrarlanmasına yeni programımız kabul olunduktan sonra hiç meydan kalmayacaktır. Bizi bizden başkalarına benzetiş yolundaki herhangi bir söz ve yazı karşısında, biz onlara daha açık ve aydınlık yolda cevap vermek için hazır bulunacağız. — Alkışlar —

Arkadaşlarım, yeni programın

göze çarpan ve kendini duyuran başlıca farikası yeni Türkiye devleti baştanberi devletle bir ve beraber çalışan Cumhuriyet Halk Partisinin varlığı, devlet varlığı ile birbirlerine daha sıkı bir surette yaklaşıyor.

Esasta partinin ana vasıfları olan Cumhuriyetçilik, ulusçuluk, halkçılık, devrimcilik, devletçilik ve lâiklik yeni program onaylandıktan sonra yeni Türkiye devletinin de vasıfları halini alıyor.

Kendi üzerinde derin konuşmalara mevzu olacak kadar ehemmiyetli görülmesi tabii olan bu noktayı, bu kürsü konuşmasının müsait bulunacağı çizgiler içinde aydınlatmak için mümkün olduğu kadar kısaca fikirlerimizi söylemeği faydalı bulmaktayım.

CÜMHURİYETÇİYİZ

Arkadaşlar, biz Cumhuriyetçiyiz. Bugünkü Türk devleti bir Cumhuriyettir. Bunun üzerinde parti ve devletin yakınlaşması bakımından bir yenilik mevzu bahis değildir. Çünkü Türk teşkilâtı esasen kanununda — Türkiye devleti bir Cumhuriyettir — denmektedir. Ve bu kanunun bu hükümden başka hükümleri, malûm olan usullerle prosedürlerle değişebileceği halde, bu vafıs kanunda değişmez bir nokta olarak yazılmıştır. Fakat kültürde, siyasette, ekonomide, bütün anlayış ve ileri gidişlerde, yeni Türkiye devletinin filifi bir hal olarak esas tuttuğu diğer beş vasfı bugüne kadar devletin mevcudiyetinde bir kayıpla ifade edilmiş değildir.

Arkadaşlar, ulusçuluk bir parti vasfı olarak kalsın, devlet kanununda, devlet vasıfları içinde yer almasın, bu ne doğru, ne hakikate ve ne de devletin varlığını müeyyedesıyla ana fikirleri ve ihtiyaçlarına uyar bir fikir değildir.

Türkiye Cumhuriyet olacak, fakat milliyetçi olmayabilir, yani arsulusal cereyanlara Türkiye'nin kafası ve kapısı açık bulunabilir. Bu fikrin doğruluğunu kim kabul eder. Cumhuriyetçi olmayan bir Türkiye'nin varlığı nasıl tasavvur edilmez bir hal ise cumhuriyetçi de olsa milliyetçi olmayan bir Türkiye'nin, şan ve şerefe ve aynı zamanda zorluklarla dolu istikbal yoluna gidişi de o kadar zayıf ve topal kalmaya mahkûmdur.

Cumhuriyetsiz fakat milliyetçilik iddiasındaki bir Türkiye ne ise milliyetçi olmayan bir cumhuriyetçi Türkiye zihniyetini de onun gibi görmek en doğru bir düşünüş olur. İleri yaşayışımızın emniyeti için ulusçuluk vasfımız o kadar mühim ve o kadar üstündür. (alkışlar).

Coğrafya bakımından Türkiye dünya içinde öyle bir vaziyettedir ki, şimdiden, cenuptan, doğudan, batıdan her taraftan, her çeşit rüzgârlar bizim üzerimizden geçer.

Yurdumuz için coğrafi bakımdan bu her cereyana maruz kalış hali, fikir, politika propagandaları bakımından da aynıdır. Anarşist, Marsist, Faşist, Hilâfetçilik, ve beynelmilelcilik propagandaları ve buna benzer birçok propagandalar hep üstümüzden geçer.

Bütün bunlar karşısında Türkiye ancak sıkı bir ulusçuluk imanına sarılmış olmalıdır ki, biri ötekini besleyen zehirli cereyanlara karşı kendini koruyabilsin. Bu cereyanlar karşısında Türkiye

halkını korumak için şimdiye kadar partinin ana vasıflarından biri olarak sayılan ulusçuluk kilidi ile Türkiye'nin kapısını sınıksız kapamak için bu vasfı da devlete mal olacaktır. — Bravo sesleri —

BİZİM ANLADIĞIMIZ HALKÇILIK

Biz halkçiyiz. Bizim halkçılığı biz anlamadığımız manadadır. Başka birçok yerlerde de popüler, popülist gibi adlar taşıyan halkçılık davasında birçok partiler vardır. Fakat bizim önemli bir vasfımız olan halkçılık onların gibi bir klişeden ibaret değildir. Biz her yurttaşın elini yurttaş olarak sıkarken, beraber çalışırken, onda saygı ile tanıma ya değer vasıflar görür ve her vandaş müsavî haklı, müsavî şereflî, insan olarak tanır ve imtiyaz davasında bulunmayan yurttaşlar kütlesini halktan ve halkçı olarak tanırız. (alkışlar).

Bizimizde halkçılık vasfı gayet ezbiliyorsunuz ki, eski programımızda hemmiyet verdiğimiz bir noktadır. Bugünkü programımızda da yer alan bu nokta devletin vasıfları arasında yer alacaktır.

Türkiyede sınıf yoktur, cins yoktur, imtiyaz yoktur.

Mimnaka menfaati, derebeylik, ağalık, aile, cemaat imtiyazı fikirleri yoktur. Türkiyede değer ancak bilgi üstünlüğü kapasite ve çalışma ile yükselir. Bir taraftan işçilerin çokluğu ve parti kuvvetine dayanan kuvvetle ulusal çalışmanın ahengini bozacak zorlu hareketlerine ve öte taraftan sermaye sahiplerinin, büyük iş sahiplerinin para ve varlık gücüne dayanarak işçilerin haklarını çiğnemesine yol bırakmıyoruz. Binaaleyh sınıf kavgası, tahakküm, imtiyaz zihniyetlerini kökünden silen bir zihniyet, memleketin zihniyetini tamamlayacaktır. Ancak bizim istediğimiz ve anladığımız manada halkçı olmaktır ki milliyetçiliği en temiz ve saf bir değere çıkarır. Sade milliyetçilik Türk vatandaşının sınırları içinde, dil birliği, kültür birliği ile mazi hatıralarına ve gelecek zamanın emellerine bağlılıkla birleşme yapar. Fakat bu anlayışta birleşmemiş olsa, daha içinde, sınıf imtiyaz çarpışmaları kopmayan yani halkçı bir duygu ile birleşmemiş olan bir ulus yığını hak ve şerefte müsavî teklardan kurulmuş bir ulusal birlik kütlesi vücutte getiremez.

Ulus yığını bu saf duygularla halkçı olmalıdır. ki halk yığınları ulusçuluğun yaptığı büyük kuvvetle birbirini seven birbirine bağlanan büyük bir varlık teşkil edebilsin. — Bravo sesleri —

HÜKÜMETÇE DE, PARTİCE DE DEVLETÇİYİZ

Ondan sonra arkadaşlar, biz devletçiyiz, filiğ olarak hükümetçe de, partice de devletçiyiz. Buna karşı olanlar - liberallik da serbest olsun - diyorlar. Arkadaşlar, bunun ne demek olduğunu, davanın ehemmiyet ve değerini hepimiz anlarsınız. Liberal sistem demek bugün bu ulusun varlığında gözlerimizi kamaştırın, en büyük muvafakıyet yollarını kapamak demektir.

Biz devletçi olmasaydık paramızın bugünkü kıymeti temin edilebilir mi idi? Dış ticaret ve ödeme denkliliğimiz iç sanayiinin koruma altında doğması ve yaşaması mümkün olur mu idi? Biz devletçi ol-

masaydık memleket evlâtlarının akıtlmış olan yüce kanları pahasına elde edilen Türk vatanında memleket malı yerine ecnebi malının serbestçe satışına yurt kapıları açık kalır, ecnebi malları Türk pazarlarını istilâ ederdi. Bir devlet tam manasile müstakil sayılması için sınırların düşman silâhlarından ve ordusundan mahfuz olması kâfi değildir. Aynı zamanda milli pazarları ecnebi manifaktürün istilâsından da mahfuz kılmak lâzımdır. Bugün rahat yaşıyoruz, yurt kurtulmuştur derken iç pazar ecnebi ürününün istilâsı altında mahvolmaya mahkûm oldukça yarımımız için en derin yoksulluk ve felâketlerin varlığını sarsacağına şüphe etmemelidir. Şu halde, devletçilik te bir parti vasfı olarak kalmamalı devletin vasıfları arasında yerini almalıdır. Bunu bir söz değil içinde bulunduğumuz devrin bir hayat meselesi olarak kaydetmeliyiz.

LÂİKLİK VE DEVRİMCİLİK

Lâiklik ve devrimcilik hakkında söz söylemeyi artık zait bulurum. Çünkü bu iki mefhum olmayınca yeni devlet varlığının dayandığı iki dayanak direği kökünden yıkılmış olur. Her şeyimiz tamdır, düzenimiz yolundadır. der de devletin tekâmül usulüyle ileri gitmesini muvafık bulacak olursak, ileri gitmek için bütün müşkülleri yenmek hususunda da bu suretle hareket edersek, yalnız ileriye değil şimdiye kadar elde ettiğimiz bütün inkişaf neticelerini de tehlikeye düşürmüş oluruz. Bu anlayış devrim fikrinin anası olan kutsal heyecanı söndürür. Bu asırların biriktirdiği kokmuş fikirlerden mülhem karanlık yollara dönmekten ve dünyanın bugünkü ilerleyiş hızına ayak uydurmayı bırakarak dirlik ve adamlık savaşında yüzgeri etmekten başka bir şey değildir.

Şu halde partimiz yıllardan beri kendisine çizdiği ana vasfı devlete maletmekten ulusun yaşama kudretini koruma yolunda en iyi ve en ileri kuvvet adımı daha atmış olacaktır.

Arkadaşlar, bu yoldaki fikir akışımı tamamlamak için yardımcı olacak bazı şeyler daha söylemek isterim. Biliyorsunuz ki insanlık, ilkin feodal bir idare devri geçirdi. Yer yer şahsi arzuları tek adamın tahakkümünü, tek ailenin kaptırmalarını tatmin edici yollardan devlet sistemleri uzun asırlar dünyada hüküm sürdü. İnsanlık bu esirlik devrinden çıkmak için ihtilâller yaptı. Yer yer ihtilâl ateşleri yandı. Bütün bunların neticesinde insanlığa bir hür yaşama devri geldi. Ve feodal devlet tipi yıkıldı.

Onun yerine liberal devlet kuruldu. Liberal devlet acıklı esirlik devirlerinden çıkmış insanlığı bu hür yaşayış sarhoşluğunun tesiri altında bulundurduğu zamanlar liberalizm aldı yürüdü. Onun ana çizgileri olan haklarda hürriyetin ve çalışmada, kazanmada hürriyetin tatbik edilmiş zamanla derin suiistimallere uğradı. Haklarda hürriyetin suiistimali insanları yıkip çürüten bir anarşi devrine götürdü. Herkes kendisini hür sayıyor, kendi varlığının hürriyetini sınırsız bir genişlikte kullanırken kendi öz varlığının yanında bütün tek varlıkların yekûnunu da korumak ödevinde bulunan devlet kud-

retinin masuniyeti hiç gözönüne alınmıyordu. Herkes her şeyde hür tek tek olacaktı. Hepsi bir tarafta çeken, hepsi birbirini yıpratın ve devleti düşüren fikirler, sözler, yazılar sürüp gitti. Beşeriyet medeni kabiliyetlerin bol meyvelerini almaya imkân bulucu beraberlik yerine anarşinin tesiri altında uzun müddetler bocaladı durdu. Ekonomi alanında liberalizmin tatbikleri de daha az feci olmadı.

Büyük sermayeli insanlar kullandıkları işçileri ve fabrika ürünlerini vücutte getirmek için muhtaç oldukları ilk maddeyi yetiştiren ve nihayet büyük istihsalı temin ettikten sonra koskoca müstahsil kütlesini baştanbaşa istismar ettiler. Bunun neticesinde bütün hakları çiğnenenler, liberalizmin yaptığı çatismalardan doğan bu büyük nefret duyguları içinde karşı karşıya cephele kurdular, boğuşular.

İnsan yığınları ardi arası gelmeyen bir kavga içinde yaşadılar. Liberal devlet sinesinde her türlü zarar ve karışıklık ve kavga unsurları yaşamaya müsait bir zemin buldu. Çünkü herkes bir şey yaptı.

Arkadaşlar üzerinde daha çok durmaya değer bulmadığım bu mevzuu bitirmek için liberal devlet tipinin de bütün bu sebeplerle artık can çekişmekte olduğunu söylemeliyim.

Feodal devlet battı, onun yerine gelen liberal devlet de kendi içinde tefessüh neticesinde dünyanın her yerinde çöküyor. Yerine çeşit çeşit devlet tipleri kuruluyor. Arkadaşlar, feodal devletten sonra gelen liberal devletin yıkılışı ulusal devletin doğuşu devrini getirmiştir. Ulusal devlet keyfi bir idare değildir. Her kafadan bir ses çıkaran dağıtıcı bir idare demek de değildir. Bizim anladığımız ulusal devlet, nizamlı bir idarede herkesin özel teşebbüsü demektir.

Bir takım insanlar "liberal devlet çöküyor, onun yerine sınıf devleti geliyor", diyorlar. Biz "hayır", diyoruz. Liberal devlet yerine kurulacak olan sınıf devletinin, geç müddetle doğru yolu bulacağına ve muvaffakiyeti ancak ulusal devlet yoluna girmekle bulacaklarına kani bulunuyoruz.

Bay Recep Peker'in beyanatının sonunu yarım vereceğiz.

KURUN

Gündelik Siyasal Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (KURUN)
ABONE BEDELLERİ
Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 ..	1450 ..
3 aylık	400 ..	800 ..
1 aylık	150 ..	300 ..

İlan ücretleri:
Ticari İlanların ilân sayıfalarında satımı 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250 kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla devamlı ilân verenlere ayrı tenzilat vardır.
İsimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.
Küçük İlanlar:
Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Lehistanın kahramanı

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)
şal Pilsudskinin ölümü haberi gece duyulmuş bütün memleketlerin bir heyecan ve acı içine düşmüştür. Tiyatro, konser ve toplantılar kendilerinden dağılmışlardır. Şehirlerde ve sokaklarda ağlayan erkek ve kadınlar görülüyordu. Gece Varşova da birçok kimseler Mareşalin yaşadığı ve öldüğü saraya doğru grup halinde gitmişlerdir. Gece yarısından sonra reisicumhur ve hükümet üyeleri ve daha sonra da Mareşalin yerine ordu genel müfettişi olan Ridz Smigli saraya gelerek ölünün önünde eğilmişlerdir. Her tarafta bayraklar yarıya indirilmiştir.

Bütün gazeteler yas çerçevesi içinde çıkmıştır. Gazeteler, Mareşalin Krakovide gömüleceğini sanmaktadırlar.

Şimdi ceset tahnit edilmektedir. Sonra halka gösterilecektir. Bütün gazeteler, Leh ulusunun büyük acı ve yasını kaydederek Mareşalin Lehistan devletinin gerçek kurucusu ve yüzyılların en büyük Lehlisi olduğunu söylüyorlar.

Varşova, 13 (A.A.) — Kabine, halkı sakin olmağa davet eden bir tebliğ neşreder.

Cümhurreisinin Ulusa Bildirigi
Varşova, 13 (A.A.) — Reisi cümhur ulusa aşağıdaki bildirigi çıkarmıştır:

"Mareşal Jozef Pilsudski bizden ayrıldı. Pilsudski, hayatının büyük acıları ile, ulus için bir kuvvet ve dayanma örneği olmuştur. Hayatını bütün enerjisiyle devletimize vermiştir. Çalışmasının öndülü olarak, devletimizin doğmasını görmüş, ordumuzun yüksününü ve şereflerini yaşamıştır. Geleceği, insanlık üstünde bir kuvvetle görüyordu. Artık kendisini düşünmüyordu. Çünkü süredenberi kuvvetinin eksildiğini duyuyordu. Bunun için adamlar aradı ve bunları bütün soravı (mesuliyeti) üzerine alabilecek kapasitede erkin fikirli olmaya yöneltti. Ulusa devletin şeref ve erkine dayanan fikirlerini kalı (miras) bıraktı. Biz, yaşayanlar bu tutuşu kabul ediyoruz ve onun eserini yürüteceğiz. Onun dehasının ve bizim gelecek nesillere karşı olan soravlarımızın acı elem ve kederimizin ulusun sorav duygusunu artırmasına yardım etmesini dilenir."

Hitlerin Taziyeti

Berlin, 13 (A.A.) — Bay Hitler Mareşal Pilsudski'nin ölümü münasebetiyle Lehistan reisicumhuru na aşağıdaki taziyet telgrafını çekmiştir.

"Mareşal Pilsudski'nin ölümü hakkındaki haberden derin bir surette müteheyyic olarak, ekselanslarına ve Leh hükümetine samimi taziyelerimi arz ederim. Lehistan devleti banisi ile birlikte, en sadık oğlunu kaybetti."

Alman ulusu Lehistan ulusunun bu büyük vatanperver için olan matemine iştirak eder. Bu büyük vatanperver Almanya ile olan teşriki mesaisiyle, iki memlekete en büyük faydalar temin etmekle kalmamış, aynı zamanda Avrupada barışın tahakkukuna kıymetli bir surette hizmet etmiştir."

Pilsudski'nin Yaşayışı Şaşılacak Bir Maceradır

Paris, 13 (A.A.) — Fransız matbuatı Mareşal Pilsudski'nin ölümünü bol bol tefsir ediyor, Journal da Saint-Brice diyor ki:

"Pilsudski'nin siyasasına isti-

kamet veren yalnız onun Sovyet den kocunması değildir. Mareşal, hakikatte Fransız siyasasının sürekliliği hakkındaki kuşkularını gizlemiyordu."

Ovr dikor ki:

"Pilsudski öldü. Bütün Polonya yeis içindedir. Mareşal istiklal ve kurtuluş için savaşı canlı bir şeklide temsil ediyordu. Onu diktatörlüğüne baş eğer ulus, ondan sonra geleceğe de baş eğercek midir?,"

Figaro'da d'Ormesson da diyor ki:

"Pilsudski ulusal bir kahramandı. Yaşayışı şaşılacak bir maceradır. O, şimdiki Avrupayı yuğuran, seri harici bir avuç kadar evlâtlarından biri idi."

Almanya da Teessür

Berlin, 13 (A.A.) — Folkiser Beobahter gazetesi Mareşal Pilsudski'nin ölümü dolayısıyla şunları yazıyor:

"Mareşal Pilsudski'nin ölümü haberi yalnız Lehistan da değil, Almanya da en derin kederlenme duyguları uyandırmıştır. Pilsudski adı öyle bir siyasal fikrin çemdesidir ki (müteradifi) bu fikirde en yüksek ulusal otorite yöneltici sıfatıyla birleşmekteydi.

Yeni Almanya, karşılıklı bir güven üzerine kendisiyle yeni devreye uygun çalışma beraberliğine girişmek yeğitliğini gösteren bu büyük devlet adamının ölüm yatağı önünde eğilir."

Pilsudski'nin şehrimizde bulunan yeğeni neler anlatıyor?

Lehistanın ulusal kahramanı ve bugünkü kabinenin Harbiye Bakanı bulunan Mareşal Pilsudski'nin ölümü dün şehrimizdeki ecnebi diplomasi mahafilinde büyük teessür oyandırmış resmi tezahürat yapılmıştır. Bütün konsolosluk binalarında her milletin bayrağı yarıya kadar çekilmişti.

Dün Lehistan konsolosluğuna giderek ölen mareşal hakkında bazı ihtisaslar ve malumat almak istedik.

Şehrimizdeki Lehistan elçiliğinde Mareşal Pilsudskinin akrabasından ve elçiliğin matbuat kısmı müdürü bulunan Bay Gaştöft ile görüştük. Bay Gaştöft Mareşal Pilsudskinin yeğeni olmak itibariyle evvelâ memleketi namına bir kayıptan sonra aile içerisindeki bir eksiklikten çok müteessir görünmektedir. Bize Pilsudskinin Lehistan için harcadığı kahramanca emeklerini bir de kendisi anlattı. Bilhassa Pilsudskinin Varşovada gizlice neşrettiği ve kendi eliyle dizip bastığı siyasal gazetesinden heyecanla bahsetti. Bütün Varşova altüst olduğu ve herkesin eline gazete dağıldığı halde bunu kimse bulmağa muvaffak olamamıştır. Çünkü genç ve ihtilâlcî Pilsudski, bir binanın birçok dikiş ve yazı makaneleri gürültüsüne boğulan gizli tabii makinesile küçük bir dairede kimse görmeden rahatça gazetesini basıp çıkarmak ta idi.

Pilsudskinin şehrimizdeki yeğeni birçok fırsatlarda Pilsudski ile birlikte çalışmıştır. Epey zamandır memleketimizde olduğu için türkçe de konuşabilmektedir.

ULUSAL YAS

Varşova: 13 (A.A.) — Bankalar kurumu, ulusal yas tutulmasına karar vermiştir. Sü Bakanı orduya karşı bir bildirig neşretmiştir.

Bu bildirigde bilhassa deniliyor ki: "Ulusun ve ordunun bu kaybı hiçbir zaman askerlik hizmetinin

Balkan antantı konseyinin bildiriği

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)

Konsey, Avrupa genel durumun derin bir tarzda tetkiki ile işe başlamış, Balkanlar durumunun gerek barışın idamesi, gerek Avrupanın bu kısmında komşuluk münasebetleri bakımından düşüncelere meydan verecek mahiyette olmadığını görmüş ve bunu sevinçle saptamıştır. Daimi konsey bilakis Balkan antantının Balkanlardaki icraatında bir takviye ve genişleme husule geleceği anının yakın olduğu kanaatini elde etmiştir.

Daimi konsey bundan sonra, gerek Balkan antantı devletlerini bir arada, gerek bunları ayrı ayrı ilgilleyen bütün meseleleri özel ile incelemiştir.

Konsey, genel ve özel Balkan antantı menfaatlerinin ancak istisnasız bütün memleketlerin ve bilhassa küçük antantın Avrupada barışın durluğunu tetkik etmek üzere teşriki mesaisiyle devamlı bir surette temin edilebileceğini teslim hususunda müttefik kalmışlardır.

Daimi konsey, Doğu Avrupa emniyetinin müstakbel teşkilâtının bir esas olarak telâkki ettiği Fransız - Sovyet karşılıklı yardım muahedelerini sevinçle selâmlar.

Roma uzlaşmalarına gelince, Balkan antantı, kendi meşru menfaatleri gözetildiği takdirde, 7/1/1935 Lâval - Musolini protokolunda istihdaf edilen bütün memleketlerin teşriki mesaisiyle bu eserin gerçekleştirilmesine yardım edecektir.

Bu menfaatler sırtı ve etrafı bir tetkike tabi tutulmuş ve bu tetkik bütün meselelerde yalnız tam bir görüş mutabakatını mübahede imkânını vermekle kalmamış, fakat aynı zamanda Balkan antantı devletleri arasında öyle bir tesanüt ve ayrılamazlık göstermiştir ki, daimi konsey bunu birinci siyasal direktivi olarak ilân etmeyi ödev bilir.

ÖKONOMİK MESELELER

Ökonomik meselelere gelince, daimi konsey, Balkan antantı ekonomik konseyinin 9 — 11 — 1935 de Atinada ve 25 — 4 — 1935 de Ankarada tanzim ettiği protokol ve raporları, hükümetlerden her biri tarafından tasdik edilmek kaydiyle, tasvip eylemiştir.

Daimi konsey, gayretleri müterafik kılmak, mübadeleleri inkişaf ettirmek ve binaenaleyh şartları ıslah etmek için icap eden şeraitin mevcut olduğunu müşahede eder.

Binaenaleyh daimi konsey şuna karar vermiştir:

A — Balkan antantı içinde ve aher devletlerle olan ticaret mübadelelerinin tesisi.

B — Münakalâtın inkişaf ve ıslahı.

C — Türistik münasebetlerinin teksifi.

D — Banka meselelerinin tetkiki.

Daimi konsey, ticaret hususunda daha açık ve daha basit kaide-kıymet kuvvetini azaltamaz."

HÜKÜMETİMİZİN TAZİYETİ

Ankara: 13 (A.A.) — Mareşal Pilsudskinin vefatı dolayısıyla Hariciye Vekâleti protokol dairesi şefi bugün Polonya sefaretine giderek büyük elçi B. Potocky'ye Cümhuriyet hükümetinin taziyetini bildirmiştir.

ler koyarak daha geniş bir serbestliğe doğru ve tedricen gidilmesi, ihracat kurumlarının teşriki mesaisi, ve daimi mahiyette sergi, panayır ve saire yardımıyla karşılıklı istihsalâtın daha iyi tanınması suretiyle Balkan antantı memleketleri arasındaki mübadeleleri inkişaf ettirmeye matuf bir takım tedbirler almıştır.

Daimi konsey ödeme vasıtaları muamelâtta müteallik ve aher karşı danışıklı harekette bulunmak hususundaki teklifleri de onaylamıştır.

MÜNAKALÂTIN KARARLAŞTIRILMASI

Münakalât alanında daimi konsey, münakalâtın kolaylaştırılması ve inkişaf ettirilmesi için alâkadar idarelerce alınacak birtakım tedbirler tavsiye etmiştir.

Hemen meriyete konulabilecek bir posta mukavelesi projesine hususi bir özen gösterilmiştir ki, bu suretle çok müsait posta, telgraf ve telefon münasebatı Fransa, Almanya, İtalya, İsviçre ve Avusturyanın mecmu arazisine müsavi bir toprak üzerinde yakında tesis olunacaktır.

Daimi konsey, muntazam hava hatlarının ve hava turizminin tesis ve inkişafını kolaylaştırmak, ve ticaret tayyarecilikleri arasında bir teşriki mesai yaratmak lüzumuna cevap veren bir hava mukavelesi projesini de bazı zeyillerle tasvip etmiştir.

Turizm sahasında, müsbet teklifler kabul olunmuştur. Turizm hareketini inkişaf ettirmeye matuf bir takım teknik tedbirler de ileri sürülmüştür.

Ökonomik konseyin gelecek toplantısında bu hususta bir mukaveleye irişilebilmek üzere icap eden tetkikata devam olunacaktır.

BALKAN BANKASI

Bir Balkan bankası kurulması meselesi hakkında, Türk heyeti murahhasasının tevdi ettiği proje taslağı ihrac bankalarının tetkikine vazolunmuştur. Bu bankaların müdürlerinden hiç olmazsa senede bir defa toplanmaları rica edilecektir.

Keza, dört memleketin hususi kredi mümessilleri de her sene toplanmaya davet olunacaklardır.

Daimi konsey, ittihaz olunan tedbirlerin, ökonomik şartların hissölunacak derecede iyileşmesini teminden hali kalmıyacağı neticesine varmıştır.

Balkan antantı devletlerinin dört bakanı bugün saat 6 da S. M. Kral ikinci Karol tarafından toplu olarak kabul edilmişlerdir. Bal-

kan antantı konseyinin müzakere ettiği bütün meseleler ve bu müzakereelerin vardığı bütün mübadeleler krala etrafiyle anlatılmıştır.

Romanya başbakanı bu kabul edilmiş hazırlanmıştır. S.M. kral ikinci Karol Balkan antantı memleketleri bakanlarına memnuniyetini beyan etmek lütfunda bulunmuştur.

ÜNİVERSAL GAZETESİNE GÖRE

Bükreş, 13 (A.A.) — Balkan antantı konferansının çalışmaları hakkında düşündüklerini yazan Universal gazetesi diyor ki:

Konferansın programı dün öğleden önce idi, fakat tetkik edilen meselelerin önemli olmasından dolayı akşam ancak siyasal meselelerin tetkikinin sonu alınabilmiştir. Şimdi dün öğleden sonra tetkik edilemeyen iktisadi meseleler kalmıştır. Çünkü program mucibince murahhasların parlamentoya gelmeleri kararlaştırılmıştır.

Universel, bütün meseleler hakkında murahhaslar arasında tam bir dostluk havası içinde derin bir surette tetkik edilmiş bulunduğunu yazmaktadır. Balkan antantı şimdiki meselelerin arsulusal surette hal ve tesviye edilmesi için yardımda bulunmaya hazır. Yalnız Balkan ve küçük antant devletlerinin ulusal aşğıları sağ kalmak şartıyla.

Balkan antantının durluğu ayrılık kabul etmeyen önemi ile yapılacak arsulusal konuşmalar da büsbütün gerçekleşecektir.

Bugünkü oturum, ökonomik meselelere hasredilmiş ve bu oturumda ökonomik konseyin kararları da bulunmuşlardır. Dört memleket meclisi, Ankara ve Atina ticaret teşriki meselelerine ve ihrac bankalarının olarak verilmiş olan kararları tetkikine ve bunların onaylanmasına tevessül edecektir.

BÜKREŞ ELÇİMİZİN ZİYAFETİ

Bükreş: 13 (A.A.) — Türk elçisi B. Tanrı Överin sefaretinde nede vermiş olduğu ziyafet derece parlak olmuştur.

Ziyafette Balkan antantları heyetleri azası, başbakan B. Taresko ve refikası, dışarı işleri bakanı B. Titulesko ve refikası bütün hükümet erkânı ve refikaları ayan ve mebusan meclisleri başkanları, saray müşiri, erkânı biye reisi, başlarında papanın kili olmak üzere bütün sefirler diğer birçok kimseler hazır bulunmuşlardır.

Bu ziyafet ve kabul resmi, saat 6 kadar sürmüştür.

inhisarlar U. Müdürlüğünden

Çamaltı Tuzlasından Karadeniz ambarlarına	15000
Çamaltı Tuzlasından Akdeniz ambarlarına	10000
Çamaltı Tuzlasından Adalar denizi ambarlarına	1000
Çamaltı Tuzlasından Marmara ve İstanbul ambarlarına	4000
	30000

Yukarıda mahal ve miktarı yazılı tuzların şartnamesinde belirtilen şeraiti dairesinde nakliyesi pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Pazarlık 16 — 5 — 935 tarihine müsa dif perşembe günü saat 14 de kılınacağından talip olanların şartnameyi görmek üzere her gün pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarını birlikte Cibalıde alm, satım komisyonumuza müracaatları. (2244)

Almancadan Türkçeye ve Türkçeden Almancaya bihakkın teklime muktedir bir mütercime ihtiyaç vardır. (100) lira ücretle talep olanların 16 — 5 — 935 perşembe gününe kadar memurun subesine müracaatları. Diğer bir ecnebi lisans bilenler tercih olunacaktır.

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi ilânları

Devlet Demiryollarının bitişik hatları üzerinde (Haydarpaşa — Samsun, Eskişehir — Elâziz, Alayunt — Balıkesir, Afyon — İzmir — Bandırma, Ulukışla — Kayseri, Mersin, Çankırı, Adapazarı) kullanılmakta olan vakti hareket tarifeleri 14/15 Mayıs 935 gece yarısından başlayarak değiştirilecektir.

Bu tarifeler muhterem yolculara aşağıda yenilik ve kolaylıkları temin etmektedir.

1 — Şimdiye kadar Eskişehir — Konya yolu üzerinden işlemekte olan Toros sür'at katarları, bundan sonra Haydarpaşa — Ankara — Boğazköprü — Ulukışla — Adana — Fevzipaşa yolundan gidip geleceklerdir.

Adi katarla 24 saatte katedilen Ankara — Adana mesafesi, Toros sür'at katarıyla 15 saatte katedilecektir.

2 — Toros sür'at katarıyla seyahat dolayısıyla Haydarpaşa — Adana arasında mesafesi uzayacak herhangi iki istasyon arasında yolcular, gidecekleri hakiki mesafe ne olursa olsun, bu iki istasyon arasındaki en kısa yol ücretini ödeyeceklerdir.

3 — Ankara — Samsun — Ankara, Ankara — İzmir — Ankara arasında haftada iki defa seri birer yolcu katarı yapılmıştır. Bu katarlarda birer yataklı vagon ve yolculara buldukları kompartımanlarda ucuz tarife üzerinden sıcak yemek verecek yemekli — furgon bulunacaktır.

Şimdiye kadar 32 saatte yapılan İzmir — Ankara yolculuğu haftada iki defa işleyecek seri yolcu katarlarıyla 25 saatte indirilmiştir.

Adi katarla 34 saatte yapılan Samsun — Ankara yolculuğu yolcu katarıyla 30 saatte indirilmiştir.

Şimdiye kadar Samsun — İzmir münasebatında yolculuk, Ankarada bir gece kalmak suretiyle inkitea uğramakta idi. Yeni ihdas olunan seri İzmir katarıyla Samsun tarafından gelen ve Samsun tarafına giden Eskişehir — Afyon — İzmir istikameti yolcuları inkitesiz yollarına devam edebileceklerdir.

4 — Haftada iki gün Bandırma tarikiyle İstanbul — İzmir seri seferlerinden başka haftada iki gün Haydarpaşa — Eskişehir — İzmir arasında kara tarikiyle de iki seri münasebat tesis edilmiştir. Adi trenlerle 34 saat tutan bu yolculuk haftada iki gün 25 saatte yapılabilecektir.

5 — Haftada bir defa işlemekte olan Haydarpaşa — Elâziz yataklı vagon servisi iki defaya çıkarılmış ve bu hatta ucuz tarifeli bir yemekli vagon servisi de ilâve edilmiştir.

6 — Toros katarlarının Ankaradan geçirilmesiyle haftada bir defa Adanada aktarma suretiyle Ankara — Elâziz — Ankara arasında yataklı vagon servisi temin olunmuştur, ve şimdiye kadar 57 saatte yapılan Elâziz — Ankara yolculuğu Toros katarlarıyla 44 saatte indirilmiştir.

Bütün şebeke üzerindeki yolcu servisini gösterir ilânlar istasyonlarımızımıza asılmıştır. Fazla izahat almak isteyen yolcuların istasyonlarımızımıza baş vurmalarını dileriz. (2498)

Mukaddema Bebek Ayazma mahallesi İtalyan çiftliğinde bilânumaralı hanede mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan ölü Leon karısı Varvaraya

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığına rehnetmek suretiyle mezkûr Sandık idaresinden 1 — 9 — 1930 tarih ve 39177 numaralı senet mucibince istikraz eylediğiniz iki yüz elli liranın tesviye edilmemesi hasebiyle meğlâği mezbur borcunuzun yüzde dokuz faiz ve yüzde üç kumsüyon ve faiz ve kumsüyon ve masarifi yekûnundan yüzde iki buçuk muamele vergisi ve masarifi icraiyeye ile maan tahsili hususunun temini zımminde merhun bulunan bir çift pırlanta küpe, iki pırlanta yüzük, bir pırlanta pantantif, icra ve iflâs kanununun 145 inci maddesine tevfiikan paraya çevrilmesi için daireye müracaatta bulunan alacaklı mezkûr Sandık idaresi tarafından talep edilmesi üzerine olbaptaki madde kanuniye dairesinde tanzim ve berayi tebliğ mübaşirine tevdiat tarafınıza gönderilen ödeme emri zahrına mübaşirinin vermiş olduğu meşruhatta mezkûr mahalde ikamet etmediğiniz bildirilmiş olmasına mebnı tebligatı muktaziyenin bir ay müddetle ilânen tebliği takarrür etmiş olmakla tarihi ilândan itibaren 934/1630 dosya numarasıyla müddeti muayyene mezkûre zarfında icranın durmasını mutazammın şifahi veya tahriri olarak bir itirazı kanunî sert veya borcunuzu eda eylemediğiniz takdirde müddeti mezkûrenin hitamını müteakip berveçhi talep merhun mücevheratınızın paraya çevrilmesi hususundaki muamele icraiyenin gıyabınızda infazına iptidar kılınacağı malûmunuz olmak ve bu husustaki ödeme emrinin tebliği makamına kaim bulunmak üzere keyfiyet ilânen tebliğ kılınır. (2618)

İnhisarlar İstanbul Baş müdürlüğünden:

İçki satıcılığı tezkelerinin hükmü bu Mayıs nihayetinde bitiyor. Yenilemek gerektir. Haziranın bir ine kadar tezkeresini yenilemeye rek içki satanlar kanunen ceza görürler.

Kolaylık olmak için Beyoğlu satıcılarına Mayıs onundan yirmi ikisine ve İstanbul ve diğer mahaller satıcılarına da Mayıs yirmi ikisinden sonuna kadar her gün tayin edilmiştir. Son günlere bırakılmıyarak vaktinde müracaat etmelerini rica ederiz.

Gelecek bayiler nüfus tezkereleriyle eski tezkerecelerini ve ikişer adet fotoğrafını beraber getirmeli dir. (2228)

Türkiye Cumhuriyet
MERKEZ BANKASI

9/5/1935 vaziyeti

AKTİF

	Lira
Kasa :	
Altın: saft kilogram 15.910 923	L. 22.380.033.52
Banknot.....	" 8.466.167.—
Ufaklık.....	" 695.337.85
	31.541.538.37
Dahildeki Muhabirler :	
Tür. lirası.....	L. 364.392.76—
	364.392.76
Hariçteki Muhabirler :	
Altın: Saft kilogram 3.806-986	5.354.842.10
Altına tahvilî kabul Serbest dövizler	12.517.884.72
	17.872.726.82
Hazine Tahvilleri :	
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	L.158.748.568.—
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiikan Hazine tarafından vaki tediyat	" 10.479.480.—
	148.269.083.—
Senedat Cüzdanı :	
Hazine bonoları.....	L. 3.611.500.—
Ticari senetler.....	" 2.801.326.16
	6.412.826.16
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :	
Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât [itibarî kıymete]	" 30.436.202.50
B) Serbest Esham ve Tahvilât	" 4.690.619.70
	35.126.822.20
Altın ve döviz üzerine avans	" 26.389.99
Tahvilât üzerine avans	" 2.250.541.38
	2.276.931.37
Hissedarlar muhtelif	4.500.000 —
	9.824.524.69
Yekûn	256.188.845.37

PASİF

	Lira
Sermaye	15.000.000.—
İhtiyat akçesi	1.026.756.67
Tedavüldeki Banknotlar:	
Deruhte edilen evrakı naktiye	L. 158.748.568.—
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat	10.479.480.—
	169.228.048.—
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi.....	148.269.083.—
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle ilâveten vazedilen	L. 10.000.000.—
	158.269.083.—
Türk Lirası Mevduatı :	
Vadesiz.....	17.172.944.73
Vadeli.....	— —
	17.172.944.73
Döviz Mevduatı :	
Vadesiz.....	11.482.132.20
Vadeli.....	813.420.09
	12.295.552.29
Muhtelif	52.424.508.68
Yekûn	256.188.845.37

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi yüzde 5 1-2 — Altın üzerine avans yüzde 4 1-2

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

DARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

Veresiye serinlik..

Herhangi bir cereyan prizine takılabilir.

Elektrik vantilâtörü

Sayesinde istediğiniz kadar

Serinlik temin edebilirsiniz

SATIŞ' de

12 AY VADE İLE SATILIR

Satış yerleri:

Salıpazar mağazası
Salıpazar Necati Bey caddesi
No. 428-436, Tel. 44963

Metro Han:
Tünel meydanı, Beyoğlu, Tel. 44800
Elektrik Evi:

Beyazıt Mürekkebciler Caddesi
Telefon: 24378

Kadıköy:
Muvakkithane caddesi, Tel.: 60790
Büyükdada:

23 Nisan caddesi Tel. 56-128
Üsküdar:

Şirketi Hayriye iskelesi - Tel. 60312

Taksimdeki

Sergiye ziyaret ediniz

Istanbul Tramvay Şirketi

1935 Yılı'nın Gidiş - Geliş Programı 1 Mayıs'tan sonra

No. Smır	Kalkış	Ara	İlk kalkış	Son varış
10	Şişli - Tünel (Şişliden - Tünele Tünelden - Şişliye)	3' 6"	5.40	23.40
11	Şişli - Beyazıt (Şişliden - Beyazıt Beyazıttan - Şişliye)	12'	6.20	23.30
12	Harbiye - Fatih (Harbiyeden - Fatih Fatih'ten - Harbiyeye)	5' 7"	6.30	24.00
12 A	Harbiye - Aksaray (Harbiyeden - Aksaraya Aksaraydan - Harbiyeye)	14' 17"	6.40	23.30
15	Taksim - Sirkeci (Taksimden - Sirkeciye Sirkeci'den - Taksime)	5'	7.15	19.10
16	Maçka - Beyazıt (Maçkadan - Beyazıt Beyazıttan - Maçkaya)	5' 8"	6.15	23.20
16 A	Maçka - Eminönü (Maçkadan - Eminönüne Eminönünden - Maçkaya)	7'	6.10	—
17	Şişli - Sirkeci (Şişliden - Sirkeciye Sirkeci'den - Şişliye)	8'	6.25	20.00
17 A	Mecidiyeköy - Eminönü (Mecidiyeköy'den - Eminönüne Eminönünden - Mecidiyeköy Mecidiyeköy'den - Eminönü Eminönünden - Mecidiyeköy)	12'	6.45	9.40
19	Kurtuluş - Beyazıt (Kurtuluştan - Beyazıt Beyazıttan - Kurtuluşa)	6' 9"	6.00	23.10
19 A	Kurtuluş-Eminönü (Kurtuluştan - Eminönüne Eminönünden - Kurtuluşa)	7'	7.05	20.10
22	Bebek - Eminönü (Beşiktaş'tan - Bebeğe Bebek'ten - Eminönüne Eminönünden - Bebeğe Bebek'ten - Beşiktaş)	15'	6.35	20.40
23	Ortaköy - Aksaray (Ortaköy'den - Aksaraya Aksaraydan - Ortaköye)	8'	5.50	20.50
34	Beşiktaş - Fatih (Beşiktaş'tan - Fatih Fatih'ten - Beşiktaş)	14'	7.10	21.20
32	Topkapı - Sirkeci (Aksaraydan - Topkapıya Topkapı'dan - Sirkeciye Sirkeci'den - Topkapıya Topkapı'dan - Aksaraya)	5'	5.25	—
33	Yedikule - Sirkeci (Aksaraydan - Yedikuleye Yedikule'den - Sirkeciye Sirkeci'den - Yedikuleye Yedikule'den - Aksaraya)	8'	5.40	23.30
37	Edirnekapı - Sirkeci (Aksaraydan - Edirnekapıya Edirnekapı'dan - Sirkeciye Sirkeci'den - Edirnekapıya Edirnekapı'dan - Aksaraya)	16'	—	24.35

Istanbul 2 inci İflâs memurluğundan:

Taksimde Pertev apartmanında oturmakta ve evvelce Mülenrülü idare etmekle meşgul bulunmakta olan Derviş zade İbrahim'in iflâsı 27/3/935 tarihinde açılıp tasfiyenin âdi şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müfliste alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde 2 inci İflâs dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (senet ve defter hü-lâsaları ve saire) asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri.

2 — Hilâfına hareket cezaî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borçlarının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartıyla bunları aynı müddet içinde daire emri ne tevdi etmeleri ve etmezlerse maksat mazeretleri bulunmadıkça cezaî mes'uliyete uğrıtacakları ve rüçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 20/5/935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de alacaklıların ilk içtima gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (11470)

FRANSIZCA—ALMANCA DERS

Almanyada tahsil görmüş bir Türk bayan en modern usullerle Fransızca ve Almanca dersler vermektedir. Arzu edenler Kurun gazetesinde A. F. remzine müracaat. (7053)

Sahibi: ASIM US
Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmet SEVİNGİL
VAKİT Matbaası — İstanbul

Eziyet çekme...?

ASPIRİN al!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.
Ambalaj ve komprimelerin üzerinde hafifliğin timsaflı olan markasını arayınız

Nafia Bakanlığından:

Muhammen bedeli 100.000 lira olan 2000 ton Kreozot kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 24 Haziran 935 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

Taliplerin tekliflerini Ticaret Odası vesikası ve 6250 liralık mütavakat teminatlarıyla birlikte 24 Haziran 935 pazartesi günü saat 14 de kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartnameleri 5 lira mukabilinde Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (2478)

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden:

Vergi borcundan dolayı Gra ham markalı 4 kişilik kapalı bir otomobil Tophane Maliye şubesince satılacaktır.

Talip olanların 29 — 5 — 935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den sonra mezkûr şube tahsil baş memurluğuna müracaatları. (2585)

SPOR POSTASI

Memleketimizde ve ecneb memleketlerinde bütün spor ve gençlik hareketlerini ve sporcu gençliğe verilmesi lâzım gelen yeni şekiller hakkındaki yazıları muntazaman takip etmek isteyenler münhasıran SPOR POSTASI'ni okumalıdır.

Her yerde fiatı 5 kuruştur. mutlak okuyunuz.

BİR FABRİKANIN MUVAFFAKİYETİ İŞLEMESİLE KAIMDIR.

VE İŞLEYEN PARA KANIN DAMARIDIR

GELİRİNİZİ ARTTIRMAK İÇİN
PARANIZI BANKAYA YATIRINIZ

HUSUSİ ŞARTLARIMIZI
GİŞELERİMİZDEN SORUNUZ

HOLANTSE BANKUNU
KARAKÖY PALAS—ALALEMCI HANE